

HADU FÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVIN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELMÉRŐ: SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

Savanyukut -- Sauerbrunn

(In) Sopron és Bécsújhely között, a magyar sors egyik legfájdalmasabb útján, ahol a Rozália-csucs meredek sziklái borongós álmok és örökzöld fenyvesek koszorúzzák, — egy kis fürdőhely fekszik a hegyoldalon. Trianon előtt csak a *balneologusok* tudták, hogy ez a csodaszép fürdőhely, melyet a bécsiek „*magyar Rohitsch*”-nak hívtak, egyik legforgalmasabb helye volt a mi ezeresztendő régi országunknak. Hatalmas parkjában osztrákok, csehek és németek szürszölgették a gyógyító ásványvizet, málnabokrokkal övezett kilátóról tiroli turisták vizsgálgatták a soproni völgyet s mikor a Grimm-féle szanatórium kurszálonjában rázendített a wienerneustadti vonósnegyes: német, francia s angol beszédet hallott az odabotorkált idegen vendég. Ez a ritka jövevény nem volt más, mint a soproni magyar. Mert ő rajta kívül ki látta volna a savanyukuti fürdőt? Ki látta volna a régi magyarok közül, akik a rohitschi savanyuvizet itták s a francia Rivierára szaladtak lábvizet venni...

A magyarok bűne, hogy *Savanyukut* már akkor is *Sauerbrunn* volt és hiába járt ott Széchenyi István: a mi népünk csak aznap vett róla tudomást, amikor Szamuellit az ottani sorompó mellett *kilenc esztendő előtt* utolérte a végzet...

Azóta sok minden történt s a kavicsos szürke savanyukuti földet megáztatta a felkelő csapatok vére. Piros vércseppek nyomát megköpödték a vörös Bécs emigráns-ügynekei... S az itthoni „irredentizmus” megengedte a lukszust, hogy *Sauerbrunn* ismét *Savanyukut*-nak hívják.

Ezen a *magyar-nemlatta* fürdőhelyen, amelyet száz évek leforgása alatt a parlament képviselői közül talán csak Széchenyi István, Héjjas Iván, no meg a kerület mindenkori képviselője látott, beszédet mondott a német birodalom országgyűlési elnöke. Vele tartott a német nép *bécsi* és *berlini* parlamentjének csaknem mindenik pártja s mikor a pángermán gondolat belefurta magát a Bécsi-domb rövid kis alagútjába, megreszketett a föld és Lajtától Fertőig zugott a kiáltás:

...Nemesak hatmillió osztrák, hanem hetven millió német fog kezekedni, hogy Rothermere tervei sohase valósuljanak meg.

E szerint tehát a magyar sors elesettsége és vele együtt az osztrák császárság pusztulása a nyugati részek végleges elvesztését, az „Anschluss”-eszmébe való beolvadását jelentené... Loebe elnökék elrablott magyar földön, évszázados küzdelmek vérellátott rögei fölött hirdetik meg a pángermán-háborút s belül csak mosolyognak, mert nagyon jól tudják, hogy valahol messze, a Tisza-partján még most is a „függetlenségi” eszme hevítgeti a nehézkes, horpadt magyar kebleket.

Ök ma már vigan rikoizoznak a Lajta folyása mellett és megrugdossák a fetregő irredentát, mely véres szemekkel pislog a közeli városok: Kolozsvár, Kassa, Nagyvárad felé, de nem éri utol a Kárpátok koszorúját s a Fertő-tó nádjaitól már nem látja meg a Rozália-csucs hatalmas fenyőit.

Loebe elnököt *Savanyukut*ra a megcsontított és válságba jutott trianoni lélek erőtlensége engedte be. Az a szellem, amely csak egyszer: a soproni népszavazás, a nyugati felkelés idején lángolt fel szunnyadó parázsából s azután újra lelohasztotta tüzeit. Ott született, a liberálizmus betegágyán és félszázad óta rajtafekszik a magyarság szívéen. Eltúrte, hogy az utolsó nemzedékek minden hazafiúi lelkesedést kiéljenek egy márciusi kokárda feltűzésében s ugyanakkor észre sem vette, hogy a várótermekre függesztett plakátok nem a Baiaion mellé és nem a savanyukuti fenyvesek közé, hanem a Semmeringre s az ostendei strandra csalogatják a könnyelmű magyarokat. És amíg itthon *angol* ruhával cseréltük fel a zsinóros magyar atilákat, amíg a *prágai* sonkával s *frankfurti* virstlivel megterhelt gyomrunkat *karlsbad*i sóval vagy *rohitschi* vízzel kurálgattuk, addig a wienerwaldi legények és a tiroli fiúk *savanyukuti meggyelabotokkal* tanulták meg a verekedést... Mert itt gyártották a leghirebb botokat egész Magyarországon...

A világháború utolsó évében — egy halaványszínű augusztusvégi alkonyatkor — a savanyukuti forrásvíz mellett három soproni magyar egy debreceni gimnazista diákkal beszélgetett. Éppen egy neustadti kirándulásról érkeztek vissza s a tiszántúli diák megbotráncolásának adott kifejezést, hogy az *osztrák* Wiener-Neustadt Magyarországnak vezető útját „*Kollonitsch-Gasse*”-nak nevezték el. Akkor az egyik soproni *német*, aki azóta résztvett a nyugatmagyarországi felkelésben, mindössze ennyit mondott: „*Ne azon csodálkozz, öcsém, hogy minek hívják az osztrákok utcáját, hanem azon, hogy Savanyukuton tíz év alatt nem volt száz magyar fürdővendég.*”

A debreceni gimnazista diák most igazat ad a soproni ismerősnek és csodálkozik, hogy Loebe elnöknek beszédje előtt — a hosszú és végtelenbe vesző évszázadok folyamán, senki sem dikciózott még *Savanyukuton*, nem akadt egyetlen országgyűlési elnök, aki elvitte volna a képviselőket, hogy a Pepperlek és a Gréték szűkebb kis hazájában tüzet gyújtson a magyar nemzet öntudatának.

Ezért lehetett 1928. júliusában megrugdosni a *savanyukuti magyarok* lelkét, ezért vonulhattak fel Bécsben az erdélyi s felvidéki németek képviselői: ezért lehetséges, hogy a pángermán agítáció hosszúra megnyúlt keze Stockholmtól Szászvárosig és Bécs felől Budakeszig érjen.

Pár nappal ezelőtt beszámoltunk az „Anschluss”-ünnepség imponáns méreteiről. Megirtuk, hogy a versaillesi békediktátum revízióját megelőzte a *versaillesi német néplélek* revíziója. Ezalatt mi a trianoni békediktátum revízióját sápitózzuk és nem akarjuk megérteni, hogy mindezekelőtt a *trianoni magyar lélek* revíziójára van szükség. Enélkül nincsen és nem lehet feltámadás. Lángoljon fel a magyar tűz minden szív mélységéből és Erdély sarkától *Savanyukut*ig *egyenlő mértékkel* árasztva szét az irredentizmus melegét. Ne bukjunk orra a csucsai határnál, ne torpanjunk vissza a párkányi hídon. S amikor *Sauerbrunn* felől be-

szédet hallunk, forduljunk arcunkkal *Savanyukut* felé s a régi nagy ország minden kis rögére vonatkoztatva kiáltjuk el a Széchenyi-igéket:

„Mi cenkiek, édes és egykor oly boldog hazánk véghatárán állunk. Cenk nyugat felé eső hely, ahol drága anyaföldünknek szívünk-lelkünkbe beleszótt nyelvén dicséretet a Királyok Királya, a nagy Isten! Cselekedjünk, mielőtt késő nem volna...”

Ha így kiáltunk és megtisztítjuk a magyarság lelkét, úgy Rothermere fölött a gondviselő Isten is kezébe veszi Trianon revízióját, hogy ne csak a kassai sorompó nyílását várjuk, de *Savanyukuton* is megcsokolhassuk egyszer az újra megszerzett, édes magyar földet...

Kun Bélát kitoloncolták Ausztrliából

Bécs, július 28. Kun Béla kitoloncoltatása péntekről szombatra virradó éjszaka végre megtörtént. Kun Bélát este 8 órakor a tartományi törvényszék Alsertrassei fogházából a rendőrigazgatóságnak az Elisabeth promenadeon fekvő fogházába vitték, természetesen zárt autón. Kun Béla alig másfél órát töltött a rendőrség fogházában és fél 10 órakor ugyancsak zárt autón kivitték a nyugati pályaudvarra, ahová az autó 5 percel a háromnegyed tizes vonat elindulása előtt érkezett meg. Kun Béla két detektív társaságában gyorsan átsietett a várótermen s egy

bérelt másodosztályu szakaszba szállott be.

A rendőrség Kun Béla indulását a legnagyobb titokban tartotta és a vonat utasai nem tudták, hogy kivel utaznak együtt. A kocsi, amelyen Kun Béla tartózkodik, Linzig megy és teljesen bizonytalan, hogy onnan a három német határállomás: Salzburg, Linbach vagy Passau közül melyikre irányítják. Kun Béla vonata háromnegyed tíz órakor hagyta el a Nyugati pályaudvart. Kun Bélát a német határtól repülőgépen szállítják Berlinbe és onnan Moszkvába.

Megnyitották az olimpiászt Negyvenezer néző tapsolt a magyaroknak

Amsterdam, július 28. Az olimpiai stadionban szombat délután ünnepélyesen megnyitották a IX. olimpiai játékokat. Délelőtt esett az eső Amsterdamban, de a déli órákban kiderült és *pompás verőfényes idő várta a IX. olimpiászt megnyitó ünnepélyét*. A város utcái fel voltak lobogóva és a stadion árbcán valamennyi résztvevő nemzet lobogói lengnek. A megnyitás előtt egy órával a tribünökre özönlött a hatalmas embertömeg. Fél kettőkor már *közél negyvenezer ember helyezkedett el a tribünökön*.

Két óra előtt néhány perccel Henrik herceg, Vilma királynő férje gyönyörű fogatán érkezett meg a stadionba. Megérkezésekor 1200 énekes és két zenekar a holland nemzeti himnuszra zendített rá, melynek elhangzása után megkezdődött a különböző nemzetek csoportjának a marathoni kapunál történő diszfelvonulása. Negyvenkét résztvevő nemzet csoportja egymás után vonult fel a következő sorrendben:

Görögország nyitja meg a nemzetek felvonulását, utána Argentína, Ausztrália, Belgium, India, Bulgária, Kanada, Kína, Dánia, majd Németország, Egyiptom, Esztország, Finnország, Haiti, Magyarország *pompás csoportja*, amely előtt *Keresztes* Lajos viszi az olimpiai táblát, majd diszkosz-bajnokunk, Egri Kálmán az olimpiai zászlót. *Hatalmas tapsorkán*

logadja a tisztelő magyar olimpiákokat, akiknek élén Keresztesi és Egri, utána Rakovszky Iván dr. halad. Magyarország csoportja után Irország, Japán, Litvánia, Luxemburg, Málta, Mexico, Norvégia, Új-zéland, Ausztria, Panama, Lengyelország, Olaszország, Portugália, Románia, Rhodézia, Spanyolország, Törökország, Amerikai Egyesült Államok, Jugoszlávia, Délafrika, Svédország, Svájc, végül a vendéglátó Hollandia imponzáns csoportja zárja be a diszfelvonulást.

Kellemetlen feltűnést keltett Franciaország távolmaradása. Repülőkeringtek a stadion felett, majd a tűzerek diszlovései hangzanak el és a nemzetek olimpiai bizottságának elnökei a királyi páholy előtt vonulnak el. Közvetlenül Henrik herceg páholya mellett kap helyet Magyarország képviselőjében gróf Andrássy Géza.

Devisser volt holland kultuszminiszter üdvözölte a holland kiküldötteket, utána a holland olimpiai bizottság elnöke felkérte Henrik herceget, hogy nyissa meg a IX. olimpiászt.

Henrik herceg felállt páholyában és pár szóval megnyitottákn jelentette ki az olimpiászt. Ezután felvonult az olimpiai árbocra a lobogókat, majd 42 *teher galambot* a résztvevő nemzetek valamennyiének nemzeti színével felszerelve *utra bocsátottak*.

Szombat, augusztus 4.

Továbbá ugyanannyi galambot bocsátottak utnak, amennyi a résztvevő olimpiakonok száma. Az egyes nemzetek csoportjának zászlótartói és kapitányai gyülekeztek ezután a királyi páholy előtt, ahol elmondták az eskümintát. Az eskü letétele után az egyes nemzetek csoportjai bevonulás sorrendjében vonultak el a stadionból. Este fél hét órakor a sulyemelés előkészületeivel megkezdődtek az olimpiai versenyek.

Miért tüntettek a franciák?

A franciák deklarációt adtak ki,

Az olimpiász programja

Alább közöljük az olimpiai versenyszámok lefolyásának programját, a zárjelben szereplő nevek az illető számokban induló magyar atléták.

Vasárnap, július 29.

2 óra: 400 méteres gátfutás előfutamok. 2 óra: Magasugrás előmérkőzések (Kémárki Kornél, Orbán Ferenc). 2 óra: Súlydobás előmérkőzések és döntő (Darányi József, Egri Kálmán). 2 óra 30 p.: 100 méteres síkfutás I. előfutamok (Gerő Ferenc, Raggambi István, Paizs János). 3 óra 30 p.: 800 méteres síkfutás előfutamok (Barsi László). 4 óra: 100 méteres síkfutás II. előfutamok. 4 óra: Magasugrás döntő (indulhat mindenki, aki a 183 cm-es standardot átgrotta). 4 óra 30 p.: 400 méteres gátfutás középfutamok. 5 ó.: 10.000 méteres síkfutás.

Hétfő, július 30.

2 óra: 100 méteres síkfutás középfutamok. 2 óra: Kalapácsvetés. 2 óra 30 p.: 100 méteres síkfutás női előfutamok. 3 óra 15 p.: 400 méteres gátfutás döntő. 3 óra 45 p.: 800 méteres síkfutás középfutamok. 4 óra 15 p.: 100 méteres síkfutás döntő.

Kedd, július 31.

2 óra: 110 méteres gátfutás előfutamok, 2 óra: Távolugrás előmérkőzés és döntő (Balogh Lajos, Püspöki Tibor, Fekete Imre). 2 óra: Diszkoszvetés női előmérkőzés és döntő (Ruda Erzsébet). 2 óra 30 p.: 200

amelyben megokolják, hogy miért nem vettek részt az ünnepélyes felvonuláson. Eszerint a francia olimpiai bizottság titkárát a stadion egyik kapusa kulcsával febevágta. A franciák elégtételt kértek és ígéretet kaptak, hogy a portást el fogják helyezni.

Miután a franciák eddig nem kaptak elégtételt, kénytelenek voltak ehhez az eszközhöz folyamodni és a felvonulástól távolmaradni, mert a hollandi rendőrség velük szemben nem tartotta be ígéretét.

méteres síkfutás előfutamok (Paizs János, Sugár István). 3 óra 15 p.: 800 méteres síkfutás döntő. 3 óra 30 p.: 100 méteres síkfutás női döntő. 3 óra 45 p.: 110 méteres gátfutás középfutamok. 4 óra 45 p.: 5000 méteres síkfutás előfutamok. 5 óra: 200 méteres síkfutás II. előfutamok.

Szerda, augusztus 2.

2 óra: 200 méteres síkfutás, középfutamok. 2 óra: Rudugrás előmérkőzés (Karlovits István). 2 óra: Diszkoszvetés előmérkőzés és döntő

(Marvalits Kálmán, Egri Kálmán, Donogán István, Darányi József). 2 óra 30 p.: 800 méteres síkfutás, női előfutamok. 3 óra 15 p.: 110 méteres gátfutás döntő. 3 óra 30 p.: 300 méteres akadályverseny előfutamok. 4 óra 15 p.: 200 méteres síkfutás döntő. 4 óra 30 p.: Rudugrás döntő. 4 óra 30 p.: 1500 méteres síkfutás előfutamok (Marton József, Beloni Gyula).

Csütörtök, augusztus 2.

2 óra: 400 méteres síkfutás előfutamok (Barsi László, Magdiics László, Szalay Jenő, Gerő Mór). 2 óra: Gerelyvetés előmérkőzések és döntő (Szepes Béla). 2 óra: Hármassugrás előmérkőzések és döntő (Molnár Ferenc, Fekete Imre). 3 óra: 1500 méteres síkfutás döntő. 3 óra 30 p.: 800 méteres síkfutás női döntő. 4 óra 40 p.: 1000 méteres síkfutás II. előfutamok.

Péntek, augusztus 3.

10 óra: Dekatlon 100 méter (Farkas Máttyás). 11 óra: Dekatlon távolugrás (Farkas Máttyás). 2 óra: 400 méteres síkfutás középfutamok. 2 óra: Dekatlon súlydobás (Farkas Máttyás). 2 óra 30 p.: 5000 méteres síkfutás döntő.

Jobb későn, mint soha

megkóstolni kiváló borainkat, amelyek tisztán vagy ásványvízzel vegyítve, pompás üdítő ital a forró nyárban, — mint

Finom vegyes . . .	1 liter	P 1.—
Homoki vegyes . . .	1 " "	1.40
Rizling	1 " "	1.80
Uri bor	1 " "	2.—

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Rossuth-u. 15.

Fióküzlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

A figuragyűjtemény

Irtá: Fazekas Imre.

2. A bárónő ömeltősága.

Később egészen tisztában leszünk azzal, hogy azokat az alakokat, akikkel e beszélgetésünk keretében összetalálkozunk a pénzkeresés formálta olyanokká, amilyenek éppen. El kell hinni, hogy kezdetben, vagy legalább is a bomlott világ kezdeténél valamennyien jóreménységgel indultak ők neki az életnek, tanultak, lettek doktorok, cipészegédek, egyetemi hallgatók, menyasszonyok és minden, ami férfiaknak, nőknek kedvökre való. Akkor elindultak élethivatásukat betölteni. És irák a kérvényeket és kilincseltek és varrátták a stafiringokat és egyszerre csak arra a csodálatos felfedezésre jutottak, hogy semmi szükség rájuk, a doktori állás épp most lett csökkentve, csizmadiamester uram felcsapott nagybirtokosnak s így nincs szüksége segédre, a vőlegény pedig, kire hűséges araja oly régen vár, valami kis táncosnő kedvéért sik kasztolt s kerekét oldott. Mit csináljanak hát most e megrekedt emberek? Futnak, futkároznak, de élni csak muszáj. Miből?

Erre az egyik elkezd kölcsönkérni, a másik kártyázni, a harmadik kacérkodni, a negyedik bankot alapít, az ötödik kauciót alkalmazottakat keres és az ujoncok, akik

most kezdik a táncot, eiképedve látják, hogy milyen jól megy azoknak! (Ha rosszul megy, szentül hiszik, hogy nekik jobban fog menni!) A lelkek lassanként eldurvulnak, a vágó a régi, régi álmok után mind ritkábban ébred fel, — néhány év és kialakultak, megszokottá váltak és nincs az a hatalom, amely őket visszaterelné a régi jászol mellé.

(De némelyiknek nincs is régi jászója és ugyan hol az a hatalom, amelyik akarná is őket visszaterelni?) Hanem hát a bárónő ömeltősága. Beszéljünk csak őrá. Ki ő s merre van hazája? Az ember, ha csak így, minden előképzettség nélkül gondol rá, roppant reverenciával tehetné csak és már hatlépésnyire nyulni kellene a kalap után. Bárónő — ez mindig valami természetfeletti túlemény volt, kábító még gondolatnak is, ha az ember életében egy eleven bárónővel ismeretségben lehetett. És az ember késő öregkorban mindig valami rejtelmes rezignációval emlékezett vissza arra a hallatlan pillanatra, mikor ritka szerencséjében a bárónőnek kezét csókolhatott és késő unokák emlékeztek legendás tisztelettel ősrük e lovagi ténykedéséről.

Nos, a szóbanforgó bárónőről első pillanában nem is tudtam, hogy bárónő. A bárónő tudniillik egy erősen átfestett, kiruzszozott, eton-

frizurás szőke tündér volt, aki az egyik pesti Monte-Carloban bankbankot adott. Akkor először volt szerencsém ilyen helyiséghez és mi kor tisztelt barátom és jóakaróm, kinek protekciója folyóan nevezett lokálba betehettem a lábam, fülembe sugta, hogy az illető hölgy bárónő, nem akartam elhinni. (Ma már mindent elhiszek) Bárónő, aki kártyázik? De nem sok időm volt a spekulálásra, mert a krupier (hogy ez mi fán terem, ki ne tudná? A peleskei notárius óta sok viz lefolyt a Dunán!) stentori hangon vezényelt:

— Tessék tenni! Mindenki tett! Nincs tovább!

Tet em. A bárónő unottan rámnézett, hogy miért, az megfejtethetetlen, — aztán osztott, két lapot a „kéz” nek, kettőt magának. A „kéz” nyert, amelyre tettem. (Nem fontos egyelőre, hogy egyetlen pengőm forgott kockán). A téteket kifizették, valami kellemes bizsergést éreztem, hogy nyertem s szembenéztem a bárónővel. Ujra tettem, ő újra osztott és újra vesztett. A bankban alig maradt valami. És a bárónő újra rámnézett. Szemének mély távában megvillant valami tiszta kétség, valami burkolhatatlan könyörgés: ne bánts... Én láttam úgy, aki mindenben meg akarom keresni az örök gyermeket, a tiporhatatlan jószágot és a pusztíthatatlan

10 óra: Dekatlon 110 méteres síkfutás (Farkas Máttyás). 11 óra: Dekatlon diszkoszvetés (Farkas Máttyás). 2 óra: 4×100 méteres staféta előfutamok (Magyarország: Rózsahegy, Gerő, Sugár, Raggambi, 2 ó. Dekatlon rudugrás (Farkas Máttyás). 2 óra 45 perc: 4×100 méteres női staféta előfutamok. 3 óra 30 perc: 3000 méteres akadályverseny döntő. 4 óra: Dekatlon gerelyvetés. 4 óra: 4×400 méteres staféta előfutamok (Magyarország: Odri, Gerő II., Magdiics, Barcsi). 5 óra: Dekatlon 1500 méter (Farkas Máttyás).

Vasárnap, augusztus 5.

2 óra Magasugrás női előmérkőzés. 2 óra: 4×100 méteres staféta középfutam. 2 óra 30 p.: 4×100 méteres staféta női döntő. 2 óra 45 p.: 4×100 méteres staféta döntő. 3 óra: Maraton futás startja (Galambos József). 3 óra 15 p.: Magasugrás női döntő. 3 óra 40 p.: 4×100 méteres staféta döntő. 3 óra 40 p.: Lacrossejáték bemutatója. 5 óra.35 p.: Maraton befutó.

A kardverseny esélyei

Amszterdam, július 27. A magyar kard eddig már három nagy olimpiáson aratott diadalt. Minthogy a londoni olimpiász 1908-ban zajlott le, immár kerek husz esztendeje tart a magyar kard világlőnénye és most is a legjobb reményekkel indulnak a magyar versenyzők a kilencedik olimpiász küzdelmeibe.

Az olaszok legjobb vívója Bini, a kardversenyre vonatkozólag így nyilatkozott:

— A kardvívásban az elsőség tekintetében más versenyzők, mint a magyarok és az olaszok szóba se kerülhetnek.

— Az eddigi internacionális küzdelmek megmutatták, hogy

a magyar és az olasz kard az egész világon vezetőszerepet tölt be.

A kérdés most már csak az, hogy közülünk ki nyeri meg mind az egyéni, mind a csapatvilágbajnokságot.

lan szépséget, vagy csakugyan ilyen volt? nem tettem, akartam tenni, de nem tettem És a bárónő nyert. Később aztán elfogott a játék öröge és tettem. Nyertem. A bárónő vesztett, folyton vesztett. Haja zilált volt, szemei lázban égtek, zülölt nő lett hirtelen, kártyás, undorító. Elképzeitem mi fog azután következni, ha minden pénzt elvesztette és megborzongtam. De hát ki ez a bárónő?

Bosszantott nagyon a dolog, átmentem az olvasóterembe, valami lapot böngésztem nagy részletességgel volt benne éppen a repülő-kisaszony hőstette, na mondom magamban, ez a bárónő is jobban tenné, ha átrepülne az óceánt, ennyi izgalomból éppen kitelne, fene ezt a kártyát, aki kitalálta is, amikor egyszerre valami leirhatatlanul lágy, dallamos hang szólal meg a hátam mögött:

— Imre, adj egy pengőt.

Felugrottam mint akit kigyó csipett meg. A bárónő ömeltősága volt. Annus volt, ki volt — lehetetlenség, tisztára örület és mégis az volt, olyan igaz, mintahogy én most itt ülök. Régi történet, éjjeli zenék, ifjuság, szerelem, holdvilág tizenöt év távlatából, Annus, kedves gyermek, ej az irgalmát...

— Adhatsz egy pengőt?

Összes nyereségemet felkínáltam. De a bárónő csak egy pengőt vett

Megjött a második hőhullám

(AHajdúföld tudósítójától.) A Meteorológiai Intézet által megjósolt második hőhullám pontosan megérkezett. A hőmérséklet Magyarországon 4-5 fokkal emelkedett s Budapesten árnyékban ismét 36, Debrecenben 35 fokot mutatott a hőmérő. A kánikula országos jellegű s a vele járó szárazság már kezd aggasztó jellegűt ölteni. Ha a rendkívüli szárazságot egy-két napon belül nem váltja fel kiadó eső, úgy súlyos veszedelem fenyegeti a tengeri, a burgonya és cukorépa termést. A takarmányfélék hozama is folyton redukálódik, a legelők teljesen lesültek.

A nagy szárazság fokozott mértékű tűzveszedelmet jelent, miért is a belügyminiszter a megelőző tűzrendészeti óvintézkedések pontos megtartására és fokozottabb ellenőrzésére hívja fel a hatóságokat. A rendelt utal arra, hogy a rendkívül meleg és száraz időjárás fokozott mértékben megköveteli a megelőző tűzrendészeti óvintézkedések pontos betartását. Kötelesek a hatóságok gondoskodni arról, hogy azokon a helyeken, ahol nincs vízvezeték, minden háznál állandóan legalább egy vízzel telt hordó vagy kád legyen és hogy a községek tűzoltószereiket használható állapotban tartsák.

Az oláh ellenparlament a „haza ellenségeinek” deklaráta a kormányt

Bukarest, július 28. A nemzeti parasztpárt által összehívott ellenparlament a kormányt a haza ellenségeinek deklaráta és mindenkinél felhívta figyelmét arra, hogy a kölcsönre vonatkozó szerződéseket és az arra vonatkozó törvényeket a nemzeti parasztpárt semmisnek fog-

aj tekinteni. A gyűlés után Bukarest utcáin tüntetések voltak, de a kirendelt karhatalom olyan nagy volt, hogy rendezavarára nem került sor. Az oláh sajtónak a cenzura megtiltotta, hogy az ellenparlament ülésével foglalkozzék.

Megkezdődik a támogatásra szorult hadikölcsönjegyzők segélyezése

Elkészült a rendelet — Milyen lesz a karitatív valorizáció

Budapestről jelentik: Vass József népjóléti miniszter ma délelőtt jóváhagyta azt a rendelet-tervezetet, amely a hadikölcsönök karitatív valorizációjára vonatkozó törvényes rendelkezések végrehajtásáról foglalkozik a legközelebbi jövőben kibocsátani. Dréhr Imre népjóléti államtitkár a népjóléti kormány rendelkezéseiről a következőkben informálta a sajtót:

— Az eljárás a lehető legegyszerűbb lesz, a hadikölcsön címleteket a községi előljáróságoknál, illetőleg a városi hatóságoknál letétbe kell he-

lyezni és a népjóléti miniszter a Pénzügyi Központhoz fölterjesztett kérvényeket a miniszterközi bizottság meghallgatásával haladéktalanul elintézi. Az ügyiratok iktatását és bürokratikus huzavonáját teljesen mellőzni fogjuk.

— Mintán törvény értelmében tudvalevően csak azok részesíthetők támogatásban, akik legalább összesen 5000 korona névértékű eredeti jegyzésű és nosztrifikált hadikölcsön címmel rendelkeznek, ennek következtében a többi hadikölcsönjegyzők nem nyújthatják be kérvé-

el, aztán nevetett:

— Ha többen vagyunk, ne tegezz, nem ismerlek. Te is kártyázol?

Dadogtam. Eszembe sincs, véletlen, egy barátom hozott fel, satöbbi. Kérdések tolokadtak elém, okát akartam a szörnyű metamorfózisnak, közben néztem a kifestett arcot, a kiondult hajat, a ragyogó selyemharisnyát, ah, a lába még mindig remek és most sokkal, sokkal többet látni belőle, szédültem, szégyeltem magam és arra gondoltam, hogy vajjon az arca lehetne-e valaha olyan üde, mint hajdan? Elfogott az elpusztíthatatlan romantika, regényhősnek képzeltem magam, aki ime belépott a legizgalmasabb fejezet kettős közepébe és Istenem, milyen olcsón, egy pengő révén...

A bárónő azonban fogához verte a pénzdarabot: apád-anyád idején... (Mindig ilyen hallatlanul kedves volt).

— Várj, mindjárt visszajövök, csak megforgatom egy kicsit.

— Ne... ne menjen... beszéljen...

Megfordult.

— Mit beszéljek, kis öregem? Látom te nős vagy s megöregedtél. Mi nők ezt jobban tudjuk titkolni. Mi lett belőled? Koldus, vagy királyfi? Furcsa egy ábrándos ember voltál, kis öreg. Na nem vihettél valami sokra, elég szürke vagy. Kár hogy olyan jó szíved van, én nem adnék neked egy pengőt ha te

kérnél. Rosz kabala. Pá.

— Ne, ne uég!...

A bárónő nevetett.

— Ej, barátocskám, tán furdai a lelkrismeret? Mit törödsz ilyen kicsiségekkel? Elárulhatom, hogy téged sohse szíveltelek valami nagyon. Jó mamasz voltál és épp kellettél arra, hogy bennmaradj a szószban. Volt egy betyár, aki ugyancsak tulajárt az eszemen, na ez ne érdekeljen. Egy kis baleset — mai világban oda se neki. Egy évvel később szebb voltam mint valaha, utazni vittek, fogtak egy vén kopott bárót, az nevet adott, — mi kell egyéb? Még kártyázni is megtanított, mert hogy itt megbecsülük az embert, ha pénze van. Mé tóságos asszony vagyok. A ti erkölcsös világotokban azonban a konyhában sem teriténnek nekem.

Regény, regény, regény. Nem igaz, gondolom magamban keserű önérzettel, Annus csak miattam... Széled, kedves lányka volt, óvónő, vagy ilyesmi, hiszékeny volt, hitt... Aztán elvesztette az állását, nem tudott újat kapni, szegény volt, nélkülözött, ki tudja, mikén ment keresztül, Annus, Annuska irgalmaz... Tudom, hirbe hoztak velem, pedig isten látja lelkem, semmi sem történt és az én szándékom a legnevesebb volt...

Sokáig tűnődtem még, de a bárónő már nem volt sehol. Már hazafelé készültem, mikor újra elém

Sok baj ellen biztos szer a Salan, De beteg szívet vajjon mi szanal? E kérdésre is egy a felelet: Hogy — Salan nélkül élni nem lehet.

... Muki édes, legyen a párom, Estére randevúra várom. Találkozunk a Korzón talán, Ismertető jel egy üveg Salan...

Es felmutatva két üveg Salant, Két szerető szív egymásra talál.

Fordulóhoz jut így a kis regény: Salan Muki im boldog vőlegény.

nyüket.

— A törvény előírja továbbá, — folytatta az államtitkár, — hogy a nosztrifikált címleteket az illető hadikölcsön tulajdonosoknak a nosztrifikálás óta állandóan tulajdonukban kellett tartaniok. Az is előírja továbbá, hogy a hadikölcsön tulajdonosok bármely forrásból származó összvédelme az évi 1500 pengőt meg nem haladhatja. Ez a jövedelmi határ minden egyes ellátatlan gyermek után 100 pengővel növekszik.

A támogatás összege, ha a címletek névértéke összesen 5000 korona vagy ennél több, de a 20.000 koronát meg nem haladja, legfeljebb évi 200 pengő lehet, ha 20.000 koronánál több, de a 30.000 koronát meg nem haladja, legfeljebb évi 300 pengő, ha 30.000 koronánál több, de az 50.000 koronát meg nem haladja, legfeljebb évi 400 pengő, ha az 50.000 koronánál több, de a 100.000 koronát meg nem haladja, legfeljebb évi 500 pen-

gő és ha 100.000 koronánál több, legfeljebb évi 600 pengő.

A rendelet megjelenése után megkezdődik ezeknek az igényeknek az összeírása. A kérvényeket az illetékes községi, illetőleg városi hatóság jelölési alapján bírálják majd el.

A malmok megdrágították a lisztet

Budapestről jelentik: Miközben a közönség várja a kenyérrár leszállítását, a malmok újabb meglepetést szereztek számára. Mai ülésükön elhatározták, hogy a liszt árát 40 fillérral mázsánként felemlik.

Tegnap valamivel magasabban zárt a készbuza és az elég ok volt arra, hogy a malmok be sem várva az áralakulás további irányát, azonnal drágítsák a lisztet.

Pedig jól tudjuk, hogy mennyi ideig kell lanyhának lennie a gabona-tözsédének, amíg a malmok elszánják magukat az árak leszállítására. De ha csak árnyalati változást látnak felfelé a buzánál, mingyárt megadják a választ liszt drágítás alakjában.

A 40 filléres áremelés semmi esetre sem változtathatja meg a pékek és a kenyérgyárak szándékát, hogy a kenyér árát leszállítsák.

de mindenesetre kifogásolni kell a malmok árpolitikáját, amely mindig olyan érzékeny felfelé és csak nehezen követi a buza árát a lefelémenő irányzatban.

Zágráb és Belgrád harca

Zágráb, július 28. A független demokraták pártja, amely a Radicspárttal szövetségben, feloszlatta a belgrádi párt csoportját és valamennyi képviselő tagja visszatért Zágrábra.

Ugyanazon a napon, amikor a szkupstinát Belgrádban összehívják, a paraszt-demokrata pártkoalíció Zágrában tart ülést a régi horvát országgyűlés üléstermében.

A kormány elhatározta, hogy a szkupstinát a jövő héten hétfőre vagy keddre hívja össze, de csupán egy vagy két napra. Ennek az ülésnek csak az lesz a feladata, hogy Punisa Racsicsot s esetleg az ügyészség által kért többi képviselőket kiadja. A szkupstinát ezután egy hónapra elnapolják.

Borzalmas éjjeli harc az oláh-orsz határon

Bukarestből jelentik: Az elmúlt éjjel véres és ekkeseredett harc folyt le Soroca közelében az oláh és szovjet határőrök között, akik előakarták segíteni egy csempész csolnaknak a Dnyeszteren való átkelését. A csempészeket az oláh határőrök erős tüzeléssel fogadták, amit az oroszok viszonzottak. Élénk tüzharc keletkezett, amely a hajnali órákig tartott. A csolnak ekkor már az oláh part közelébe jutott, de valamennyi utasát a golyók halálra sebeztek.

Városi birtokok bérbéradása

Debrecen város néhány földbirtokának bérléte most járt le s a lejárt bérleményekre ma tartották meg a városházán a nyilvános árlejtést.

A megürlt bérletek között elsőnek az Istenföldjén lévő városi birtokok kerültek árverésre. A régi bére ennek a földbirtoknak holdankint 75 pengő volt. A mai árverésen Kertész László 102 pengőt, Leiter Péter pedig 101 pengőt ígért holdankint bérül.

A Szikgáton lévő 22 holdat alternatív feltételekkel árverezték 6 évi bérbéradásra és 12 évi bérbéradásra kellett ajánlatot tenni. 12 évre ígért a bérletért holdankint és évenként Trifon György bolgár kertész 155 pengőt, Sztojkw Mór bolgár kertész 154 pengőt és Jablonszky Sándor földbirtokos 153 pengőt. 6 évre Trifon György 152 pengős, Jablonszky Sándor 150 pengős és Sztojkw Mór 126 pengős ajánlatot tett.

A guti Fehér-Hornnyák-Guttman-Bészler-féle 90 holdas birtokért Ekly József ígerte meg a régi bért: holdankint 21 pengőt. A régi bérlő, Balogh Miklós nem árverezte.

A guti Burai-féle 18 holdas birtok bérléte Magyar Mihály, az eddigi bérlő egyedül tett ajánlatot, megígérve a régebbi 35 pengős árt.

Az árverések eredményei ellen 15 napon belül utóajánlatnak van helye. Utóajánlatot tevők az árverésen elért legmagasabb ajánlaton felül 10 százalékot kötelesek legalább ígérni, hogy ajánlatukat tárgyalás alá vegyék s ezenkívül az egész bér tíz százalékát kötelesek a házipénztárnál letétbe helyezni.

Előleget sikkasztott két hagymaügynök

(A Hajdúföld tudósítójától.) Zeisler Aladár és Zeisler Adolf hagymaügynökök még 1926-ban 10 métermázsas makói hagymát kínáltak eladásra Győri Lajos debreceni kereskedőnek. A kereskedő megegyezett az ügynökökkel, akik Győritől fel is vettek 640 ezer korona előleget és 14 darab vadonatúj zsákot, melyben a hagymát kellett volna leszállítani. Győri azonban hiába várta a leelőlegezett 10 mázsa hagymát, az csak nem érkezett meg, sőt az előleget sem adták vissza az ügynökök. Feljelentésére megindult az ügynökök ellen a bünvádi eljárás sikkasztásért, de a tárgyaláson csak Zeisler Aladár jelent meg, mert társa időközben megszökött s így a tárgyalást el kellett napolni. A napokban a gyulai ügyészség átiratilag értesítette a debreceni ügyészséget, hogy a kiadott körözölevél alapján a rendőrség letartóztatta a szökésben levő Zeisler Adolfot. A debreceni ügyészség intézkedett Zeisler Adolf idevaló átkísértetéséről s így ügyükben a jövő hónapban meg lesz tartva a fő-tárgyalás.

Kupfer igazgató nem akar emlékezni büntetéseire

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kupfer Jenő, a debreceni Korona gőzkenyér-gyár igazgatója állott a napokban a bíróság előtt. Kupfert egyik volt alkalmazottja jelentette fel hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt. Az ügy előzménye ott kezdődött, hogy előbb Kupfer Jenő jelentette fel sikasztás miatt alkalmazottját, aki régebben a Korona gőzkenyér-gyárnál üzletvezető volt. Kupfer időközben visszavonta a feljelentést, aki erre hatóság előtti rágalmazás miatt indított Kupfer ellen eljárást. A tárgyalás szenvedélyes jelenetek között kezdődött és izgalmas lefolyású volt.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy Kupfer volt e már büntetve, Kupfer pókhendien válaszolt:

— Én nem emlékszem, tudja azt

jól a bíróság ugyis, há! minek kérdi?

Az elnök erre szigorúan rendre utasította s az ismételt kérdésre Kupfer bevallotta, hogy a háborúban „visszaé” vétsége miatt már büntetve volt.

Az elnök erre megjegyezte, hogy ilyen nincsen és ezzel elébe tárta, hogy mint hadseregszállító egy és fél évi fogházra volt ítélve mert rosz lisztből szállított kenyeret a katonáknak Ezenkívül becsületsértésért a járásbíróság is két ízben elítélte Kupfert, aki erre rezignáltan kijelentette, hogy tényleg így van.

A bizonyítási eljárás lefolytatásakor a bizonyítékok beszerzése végett a bíróság a tárgyalást elnapolta és augusztus végére új hatánapot tűzött ki.

A klinikai főgondnok felesége az örvényben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Halálos szerencsétlenség történt a napokban Nyiregyházán. Vitéz Somogyi Dezső 16 éves Juliska leánya Balogh Gyulánéval, a debreceni klinika főgondnokának feleségével csolnakázni ment a Tiszára. Csolnakázás közben a csolnak felborult, a

benne ülők pedig a Tiszába estek, ahol mindkettőjüket elragadta az örvény. A parton állók közül Faragó János csendőr és Barta Emil kisvárdai gimnáziumi tanár a fuldoklók megmentésére a vízbe ugrottak, de csak Balogh Gyulánét sikerült megmenteni, a fiatal leány elmerült.

Liszt-uzorával fosztogatják a szegény falusi népet

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld több alkalommal szóvá tette már a Hajdúságon és a környéken tomboló féktelen uzorát s akciónknak meg is lett az eredménye, amennyiben nemesak Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tett erélyes lépéseket, hanem maga a pénzügyminiszter is megígérte, hogy mindent elkövet az uzóra letörésére.

A fékevesztett kifosztás rendszerének annyi féle ága-boga, az uzorásoknak olyan sok féle eszköze van, hogy teljesen talán soha sem lehet felderíteni ezt a dzsungelt.

Most újabban ismét rengeteg panasz érkezik hozzánk a Hajdúság és a Nyírség közeli részéből, ahol mindenütt féktelen üzérkedés folyik a szegény falusi nép gabonájával. Az aratás előtt már a lisztrel és a liszt cserélésével is uzoráskodás folyt. A zsidók valóságos „liszt cserélő” állomásokat létesítettek azzal a céllal, hogy a gabona árát leszorítsák. Ezeket a lisztcserélő helyeken az ó gabonát egyszerűen nem akarták elfogadni a falusiaktól, akik azt

lisztre akarták cserélni. Így a falusi szegény emberek kényszerítve voltak, hogy ó gabonájukat is a mai leszorított ár mellett adják el, viszont a lisztet kénytelenek voltak az eddigi magas áron megvenni. A legtöbb esetben csak 30–40 százalékos ráfizetés mellett tudtak liszthez jutni.

Gyakorlatban úgy folyik ez az uzoráskodás, hogy ha a gazda vagy a napszámos ó-gabonát akar lisztre cserélni, akkor a zsidók csak az új gabona jóval alacsonyabb árát kalkulálják, de viszont a lisztért a rendes magas napi árt számítják fel. Viszont ha a falusi ember új gabonát akar lisztre cserélni, akkor azt mondják, hogy a liszt ó-gabonából készült s így csak 40–50 százalékos levonással számolják el az új búzát.

A liszt cserélésének ez a módja érzékenyen károsította meg a szegény, dolgozó, magyar népet, viszont óriási keresetnek jutatta a falusi, az idegen uzorásokat.

Hirdessen a Hajdúföldben!

Nem esik

jól az ebéd, ha az asztalon nem Pálfytól való fűszer, csemege és ital van. ::—::

KOSSSTH-U. 7.

TELEFON 16-94.

Atrocitások

Toronyóra láncsal. A kronometria debreceni történetében váratlan fordulat állott be július végén. A kistemplom kivilágított cifferblattjait felszerelték a váravárt toronyórákkal. Egy hónapig tartott a leszerelés, azután hat hét alatt elhatározták, hogy megrendelik az újat. Fél hónapig pihentek, kettő alatt kitervezték, háromig készítették és öt hétig szereltek. Most azután mind a négy óra készen várja az elindítását. Bika-vadító vérszíros mutatók lógnak és várnak a toronyórákon. De azért minden szép júliusi estén kivilágítják őket, hogy éjtszaka se tudjanak embertársaink eligazodni.

Mert úgy áll a helyzet, hogy amikor például elindul valaki a nagyerdőre este 9-kor, 5 perccel 9 előtt már a Nagytemplom transzparenso-órája elé érkezik. Ha véletlenségből holdvilág süt és megnézi a felső nyolc toronyórát, valamennyi háromlertály kilencet mutat, amin nem lehet csodálkozni, mert legalább tíz percre van szükség, amíg az idő olyan magasra felér...

Továbbmenve Geenwichtól ket-letre, elérkezik a kistemplomhoz. Az északi oldalon még csak negyedöt van s így a mi pasasunk feltétlenül lekésnek a tíz óras vonatról, ha az ellenkező oldalon nem lenne fél tíz... Mikor e két időt összeadjuk s az egészet elosztjuk hárommal, kijön a másik két óra számtani közeparányosa: egyértéke négy mult nyolc és fél perccel.

Ha ezek után valaki egyöntetű és pontos időt akar tudni, nézze meg a Szent Anna-utcai toronyórákat: azokon éjjel-nappal háromnegyed tizenkettő van... Nem úgy, mint a Kosuth-utcai tornyon, melynek kismutatója derékszögben néz farkasszemmet a kistemplom vele szemben álló kismutatójával...

A debreceni időszámítás toronyórák és templomoldalak szerint változik... *Tempora mutantur et nos mutamur in illis*: szerencsére csak visszafelé, mert elég a fűtőcán száz lépést tenni, hogy huszonkét órával megfiatalodjunk...

ÖSSZEESETT AZ UTCÁN

Szombaton este 8–9 óra között a Teleki-utca 80. számú ház előtt a rendőr egy munkás külsejű embert talált az uttesten eszméletlen állapotban. A kihívott mentők mindent elkövettek a szerencsétlen emberrel, hogy eszméltre hozzák, de az nem sikerült, mire beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol a hajnali órákig még nem tért eszméltre. A szerencsétlen ember személynazonosságát nem lehetett megállapítani, mert nem volt nála semmi igazoló irás.

ROTHERMERE 50.000 PENGŐS ADOMÁNYA A MAGYAR UJSÁGÍRÓKNAK

London, július 29. Rothermere lord pénteken este felkereste Rákosi Jenő szállodai lakásán s egy levelet nyújtott át neki, amelyben arra kéri, hogy a szükségét szenvedett magyar újságírók számára felajánlott 50 ezer pengő adományát vegye át. A lord az igen meglepetéssel fogadta, hogy az igen meglepetéssel fogadta, hogy a szükségét szenvedett magyar újságírók javára fordítsák az összeg, tekintet nélkül arra, hogy az illetők társadalmi, politikai szempontból milyen irányú lap kötelekébe tartoznak.

A debreceni cserkészek megérkeztek Rigába és tábor vertek a bulduri dűnákön

A debreceni fiuk kitűnően érzik magukat — Magyar nóta és magyar zászló a mesze északon

Bulduri, 1928 július 23.

Több, mint egy hete annak, hogy Debrecenből nagy utunkra elindultunk és most, amikor először akarok egyről-másról a „Hajduföld”-nek írni, annyi az emlék, hogy a felejthető képek közül hirtelen azt sem tudom, melyeket válasszam ki rövid hirdésem számára.

Először is az utazásról. Általában mindenütt kényelmes. Külön kocsik vitték bennünket az egyes országokon keresztül, amiket nagy előzettséggel bocsátottak rendelkezésünkre. Lengyel és Lettországban pedig egyenesen reménységünkön felül bántak e tekintetben velünk, mert pl. Krakkóból Varsóban külön I. és II. o. kocsin utaztunk; hasonlóképpen Varsótól a lengyel-lett határig. A lettek pedig a határtól Rigáig III. o. kocsit adtak ugyan, de az ő vágányuk még oroszos, széles nyomtávú és így a külön kocsik rendkívül kényelmes volt, valóságos mozgóház; minden szakaszban lehajtható ágyak, úgyhogy 6-an helyezkedhettek el alvásra. Ezenkívül mindenütt vízzel bőven ellátott mosdók, tehát a szükséges mosdásokat mindenki akadály nélkül elintézhette. Így aránylag a hosszú és fáradságos utat nagyobb eltörődés nélkül végeztük el. Utazási kedvezményünk 50%-os volt.

Magyar nóta és irredenta Krakkóban

A Rigáig terjedő, körülbelül 1500 kilométeres uton két helyen szálltunk ki hosszabb — 1—1 napra — időre, úgy mint Krakkóban és Varsóban. Krakkóban rosszul kezdődött az egész. Mikor 18 órai gyorsvonati ut után éjjel 2 órakor beutottunk a pályaudvarra, egy tévedésből kifolyólag nem várt ránk senki és ott állottunk a vad idegenben szállás nélkül. Órák teltek el hevérevel, miközben a csapat a váróteremben nekifeküdt padlónak, lócának, asztalnak. Reggel a gondviselés összehozott bennünket egész véletlenül a krakkói cserkészet vezetőjével (postatakarék igazgató) és akkor egyre-kettőre rendbe jött minden. 8 órakor szállodába mentünk, 9 órakor már fűrdtünk a Visztulában, utána alvás és pihenés délig, délben pedig rendes, jóízű ebéd. Az ebédhez eljött a krakkói magyar konzul, a krakkói kerület-testnevelési felügyelője és a legnagyobb szeretettel halmozta el bennünket. Estére meghívtak bennünket az ő költségükre vacsorára (3 fogásos menüt adtak), amelyen erős magyar-lengyel barátkozást folyt le, mindkét részről tóztok és a fiaink sok magyar nótát énekelték. Különösen tetszettek a Csokonai és Kuruc dalok. Egy vendéglő külön helyiségében vacsoráztunk, de a többi helyiségből nagyon figyeltek oda. Bejött egy lengyel pap is, aki tulajdonképpen Amerikában szolgált, de most otthon van látogatásban. Ez engedelmet kért, hogy felszólaljon. Mondott aztán egy tízes magyar irredenta szónoklatot, amelyben párhuzamot vont a lengyel és magyar nép sorsa közt és végül a magyar feltámadásra üritette poharát. Harsogó „Nem! Nem! Soha! kiáltással feleltünk rá. Másnap délelőtt ugyanaz a pap beszélt a krakkói katedrális királyi sirjai közt Bált-

hory István sirjánál, amit mi a lengyel nemzetiszíni csokraival megkoszorúztunk. Általában sok a magyar remissentia itt és a lengyelek rendkívül meleg szeretettel fogadják a magyarokat.

Varsóban

Másodszor Varsóban szálltunk ki egy napra. Itt már vártak ránk. Egy hatalmas diákszállóba kvártélyoztak bennünket. Nagy, tiszta épület, ahol a főiskolai hallgatók potom pénzért kapnak szállást. Különben népes város — circa egy millió lakossal — de sok orosz vonás és jelleg van már benne. Nem nagyon tiszta, de vannak igen szép részei. D. u. Divéky egy tanár kalauzol bennünket a szépművészeti muzeumba, ahol nagyon meghatottak a legkiválóbb lengyel festőnek Matejkának a történeti képei. Dícsőség és bukás megrázó tónusban elevenednek meg e vásznakon. Utána kimentünk az utolsó lengyel királynak, Ponia-tovszkynak a nyári lakához és parkjába. A nyári lak szomorú emlék nekünk: 1849. tavaszán a 19 éves Ferenc József ide volt szállva és itt írta alá a varsói egyezményt I. Miklós cárral Magyarország letiprá-

Megérkezés Rigába

Végre öt napi utazás után elérkeztünk főcélunkhoz, Rigába. Ez a város most az 1928 nov. 18-án megalakult Lettország (nemzeti nyelvűkön: Latvia) fővárosa, azelőtt a régi Oroszország egyik jelentékeny tengeri kikötője, kb. 350.000 lakossal. Természetesen még ma is sok orosz vonás mutatkozik külsején is (pl. az egyszerűbb emberek rubelben számolnak, pedig a hivatalos pénzegység a lat), de lelkiileg is sokan érzik és vallják magokat oroszoknak. Egyébként szép, tiszta város; legalább is lengyel városok, különösen Varsó után első pillantásra szembeötlő a tisztaság. A fiuk maguk is megjegyzték, hogy az utcákon sehol egy eldobott papirdarabot sem lehet látni. Ide futott be velünk a gyorsvonat július 19-én, csütörtökön este 7 órakor. Itt már keleteurópai időszámítás járja: egy órával a miénknél előbbre vannak.

Vártak ránk ketten is. Egyik a lett leánycserkészek főparancsnoka: Laufné (Debreczeni Ferencnek rózsacsokrot adott át, mint ismerősnek, mert májusban Laufné Debrecenben járt és akkor Debreczeni kalauzolta őket) és a lett cserkészsövetség külügyi vezetője: Zatrins ur, egy nagyon szimpatikus és mindenről gondoskodó szőke fiatalember. Hamarosan felszereltünk és katonás rendben, kürtszóval és nótázva szállásunkra vonultunk, amely az Ymcha-ban volt (Young Meus Christian Association kezdetüiből alkotott szó, amivel jelölik külföldön min-

Felvonulás a cserkész-olimpiász táborába

Másnap, pénteken, július 20-án reggel 9 óra 50 perckor különvontaton indultak a cserkészcsoportok ki a táborhelyre. A tábor ugyanis Riga mellett (16 kilométerre a várostól) a tengerparton terül el, igazi ideális táborhely: dombos, fenyőerdős, egészséges, szárazhely. A part a legkiválóbb homokstrand, amire szakadatlanul verdesi ki a tenger a maga

sára. Az egyezmény betű szerint beteljesedett, de a sors mérlege egy félszázad mulva nagyot billent és ma a Romanovok és Habsburgok szerencsése mélyen alászállott! Innen gyalog marsoltunk vissza a város közepébe: Varsó legelőkelőbb negyedén és utcáin keresztül. Mindenütt rengeteg ember és ezek közt csapatunk kibontott magyar zászlóval, katonás menetben, magyar dalok mellett haladt előre. Pompás látvány volt! Mi, öreg cserkészek a végén meneteltünk és örömmel néztük fiainkat. Velük danoltunk, úgy éreztük, megint katonák vagyunk, mint voltunk valamikor régen. Valóban mindnyájan azok vagyunk itt kint: kicsik és nagyok; a magyar sorsnak, a gyalázatos Trianon bilincseinek támadó harcosai, akik itt kint, idegen népek közt, hirdetik el országunk-világunk, hogy velünk sulyos, galád igazságtalanság történt, amit reparálni kell vagy jó szóval és akarattal, vagy — ha másképp nem megy — fegyverrel! Erre neveljük a mi derék, kiváló, reményes cserkészfiainkat. Ezt propagáljuk itt kint mindenütt és mindenkor s e cselekedetünknek kétségtelen jelentősége van.

deniit a mi KIE nevű egyesületünket Keresztyén Ifjak Egyesülete). Keresztül a városon megint megbámultak bennünket, amint árvalányhajas cserkészkalapokban, keményen végig meneteltünk

Leszereltünk, megmosakodtunk és elmentünk vacsorázni. Igen előkelő helyre vezettek bennünket, ahol nagy közönség szórakozott, hallgatta a szimfónikus zenekar játékát. Azonban rögtön ki kell emelni, hogy a multság nagyon szolid lehet, mivel szeszes italt itt nem lehet kapni, legfeljebb mézsert, amire Ecsedi István mindjárt kijelentette, hogy „azt nem vállaljuk.” Maradtunk mi is a viznél. A vacsora igen jó volt: husleves tojással, sertésült zöldborsóval, földieper tejszinnel. (Itt hátrább van sokkal a természet: a zöldborsó és a földieper még most szezoncikk.) Fizeztünk fejenként 1 latit és 60 szemtimot, ami kb. 1 pengő 90 fillért, ebben a borra való is benne van, azt ott nem szokás adni. Itt találkoztunk először a zabkenyérrel. Bizony megnézegettük, szagoltattuk először ezt a tiszta fekete, savanykás ragacsos kenyert, de hát a has nagy ur, a legnagyobb ur és a fiuk végre is tömegesen elfogyasztották azt. 11 óra felé kerültünk haza és tértünk nyugalomra. Két nagy teremben a földre lerakott keskeny szalmazsákokon aludtunk mindnyájan. De jól aludtunk, hiszen Varsótól Rigáig 21 óra az ut gyorsvonaton és ezt mi egy végtében tettük meg. Kellett is hát, de jól is esett a pihenés.

tajtékos, fodros hullámaikat. Ez a hely tk. a rigaiak tengeri fürdője. Azt a részét, ahol a cserkésztábor fekszik, Ruldurinak hívják (innen keltezem leveleimet). A vonat már tele volt a legtarkább cserkészviseletekkel és olyan volt, mintegy jókedvű, zsongó bongó méhkas. 11 órára célnál voltunk, de a vasuti állomástól még háromnegyed órát kell gyalogolni a tá-

borhelyig. Hosszu menetoszlopba alakultunk: legelő az esztek zenekara (igen jó kis zenekar), utána az eszt csapat, aztán mi, aztán a németek (berliniek, hamburgiak, thüringiaiak stb.) és mások meneteltek. Zenekar, magyar nóta, német nóta (gitár kísérettel) adta felváltva az ütemet, amire a kivonulás történt. Közben kaptunk egy hatalmas záport is (csudálkozásunkra jégesővel vegyessen, pedig elég hüvs volt). 12 órára a mi helyünkre értünk. Minden nemzetnek előre tervszerűen ki volt jelölve a táborhelye. A terepünk szelén a csapat megállt, mi hárman: Debreczeni, Jausz Béla (kisujzállási tanár) és én bementünk a kijelölt területre és szemrevételeztünk. Nem nagy terület az egész: 2—3 kis hold lehet, de ez is csupa domb-domb, völgyekkel tarkázva és hatalmas fenyőszálakkal borítva. A tenger mintegy 80—100 lépésre terül el tőlünk és egyik oldalon a főt határol bennünket. Ide kellett tábortervet, még pedig hamar készíteni. Nem volt könnyű a 12 sátrat, a konyhát, az étkező helyet, a zászló és kapu pontját megállapítani úgy, hogy tetszetős is legyen, de, ami a legfőbb, cserkészes is. De azért hamar készen letünk. Erre aztán kiadta Debreczeni a parancsokat és megindult a táborverés munkája.

A debreceniek táborverése

A cserkészmunka sokféle fajtája között ez az egyik legérdekesebb. Ebben fejtheti ki a cserkész legjobban, legszembetűnőbbben a maga egyéni erejét, ügyességét, leleményességét, gyakorlatiasságát és — ami nálam igen fontos — esztétikai ízlését. Itt minden 4 fű kapott két sátorlapot és abból kellett 12 sátrat egyenként 4 személyre megcsinálni. Mondanom sem kell, hogy a vett parancsok után már néhány percre lázasan folyt a munka; előkerültek a háztáskából a sátorlapok, méregettek az egyes sátorhelyeket, cövekeltek, gomboltak. A nézőknek ez annyira tetszett, hogy valaki le is fényképezte. Csak napok mulva láttuk az elég sikerült felvételt, akkor a dolog hevében észre sem vettük. Egy óra sem telt bele, a sátrak kifeszítve álltak, benne a felszereléseink, mert közben egy-egy futó eső végigcsapkodott bennünket. Aztán újra kiderült, mintha csak az időjárás is hátrább volna itt s július osztaán ki ránk április közismert szeszélyeit.

Konyhakészítés — nehézségekkel

Debreceni és én a konyhával fáradtunk. Az idő 1 órát jelzett és fogalmunk sem volt egyelőre, hogy ássuk be és építjük meg ebbe a talajba a konyhánkat. Ez a talaj ugyanis is dűna, futóhomok, amibe a karókat kézzel nyomkodták az erősebb fiúk és az ásóval kivett föld szélén mindjárt összeomlott a gödör. Nekünk pedig be kellett ásnunk állandóra a konyhagödörünket. A kemény tiszaháti földön ez pompásan ment, ott csakánnyal kellett faragnunk, itt azonban így — hiába is próbálkoztunk — sikertelen volt minden kísérlet. Téglák után küldtünk. Nagy gaudiumot okozott, mikor egy-egy fű 3—4 kilométerről valahonnan egy-egy fél téglát rekvirált. A legközelebbi faluba is küldöttünk téglákért. Így aztán erős vesződség után 4 órakor már füstölt a konyhasátor, 7-kor pedig vacsoráztunk. Rizses konzervet és sajtos makarónit ettünk. Az intendatura ugyanis, amelyik a felvételezést az egész nagy táborra egységesen és közösen vezeti, ezeket osztotta ki. Mást nem lehet belőle kombinálni. De jól esett

nagyon a szakács első főztje, mert meleg volt. Egész délután ugyanis kellemetlen, hűvös idő járt, szél fujt, az eső többször rákezdte és abba-hagyta. Előkerültek a szveterrek, a körgallérok, de bizony még így is hideg volt.

8 órára megvacsoráztunk. A tábor képe nagyjából kialakult. Meg volt a szárnyélünk, ahol kiki a megszede idegenben álmra hajthatta fáradt fejét. Árbócunkon magasan lebegett a nemzetiszínű zászló: „fujta a szél, fujta, hazafelé fujta!” Oda-gyültünk köréje, felhangzott a himnusz, utána a parancsnok imádkozott, végül egy közös „Miatyánk” és bebajtuk sátrunk alá aludni.

Hogyan aludtunk? ... Erről talán és másról majd máskor.

Dr Bessenyei Lajos.

Oroszország számos városában fölkelések törtek ki.

(Varsóból jelentik) Varsói lapok jelentése szerint Oroszország számos városában napok óta forrong a lakosság. A moszkvai gyárak falaira munkások felhívásokat ragasztottak ki, amelyben felszólítják a város népét, hogy a terror igénybevételével is lépjen föl a szovjetek vezéreltellen. Több merénylet is történt. Minszkben meggyilkolták a politikai rendőrség tisztviselőit. Délországban is mind általánosabbá válnak a zavargások.

Feljelentések özöne egy vádaskodó debreceni ügynök ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld már több ízben beszámolt Molnár Zoltán debreceni ügynök sikkasztási ügyéről, akit a budapesti cégek egész tömege jelentett fel a legkülönbözőbb sikkasztás és csalások miatt. Mint ismeretes, Molnár Zoltánt Nyiregyháza tartóztatták le júniusban, de a paragrafusok közti tojástancáról híres ügynököt akkor szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró, ami ellen az ügyészség felfolyamodást jelentett be a törvényszék vádta-ncásához. A törvényszék vádta-ncása helyt adott az ügyészség indítványának s nem engedte szabadlábra Molnár. A feljelentők közt szerepel több nagy fővárosi cég, így: Landl Ferenc kerékpárállalkozó, Tribon Rt. ruha, Rota Rt., akiknek debreceni vezérképviselője volt Molnár, de számosan tettek magánfelek is feljelentést ellene. A vizsgálóbíró többször kihallgatta Molnárt, aki feljelentést tett Kassai Farkas József ügynöke ellen sikkasztás miatt, mert az elzár-logosította a Rota Rt. értékes mintakollekcióját. A bíróság a napokban tárgyalta Kassai Farkas József sikkasztási ügyét, mikor is a tárgyaláson azt vallotta az ügynök, hogy a minta-kollekciót Molnár egyenes utasítására zálogosította el. A bíróság több tanu kihallgatását rendelte el s új határnapot tűzött ki a főtárgyalásra. Molnár ugyancsak sikkasztásért feljelentette Kozma Attila nevű ügynökét, mert egy koffer kollekciót elzár-logosított. Kozma ellen nyomozó levelet adott ki az ügyészség, mert időközben megszökött.

Épület és butor-vasalások, founérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Négyszáz örült szabadult ki egy tébolyda tüzkatasztrófájánál

London, július 28. Óriási tüzkatasztrófa pusztított elmúlt éjszaka a Newyork állambeli Nechwille mellett elhelyezkedő üzemben, ahol 430 beteg állt ápolás alatt. A nechwillei tébolyda lakói között igen nagyszámúban vannak elmebajos gonosztevők is. Éjjeltájban vették észre a tüzet, a melyet valószínűleg a tébolyda gépházának egyik dinamójából kipattant szikra okozott. Önkéntes tűzoltók siettek a gépházhoz, de már hatalmas lánggal égett az egész épület-szárny.

Körülbelül egy félóra hosszat dolgoztak a tűzoltók a lángoló épületnél, amikor kiderült, hogy az épületből ki kell lakoltatni az ápolottakat. Tűzoltó-fáklyák, autoreflektorok fényében a

legtöbbszörösebb jelenetek játszód-tak le. A tébolyda lakói közt óriási pánik tört ki és többszáz ápolt szö-késre használta fel a tüzesetet.

Nagyszámú rendőri készültség ló-háton, motorkerékpáron és teher-autón elindult a szökevények üldözésére és órákig tartó kutatás után sikerült is a kiszabadult örülteket, 110-nek a kivételével, ismét össze-fogni. Azok között, akik még nem kerültek meg, van 30 elmebajos gonosztevő, mert attól félnek, hogy ezek veszélyeztetni fogják a környék élet- és vagyonbiztonságát. S óriási a riadalom a környék lakossága körében. A kutatást megerősített rend-őrjáratok folytatják.

Éberstein móserolónak nevezte Frenkelt

Rágalmazási ügy egy galíciai kiutasítás körül

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Arany János-utca 16. számú ház lakói és a háztulajdonos örökösök per-lekedésben állnak egymással. A háztulajdonos Frenkel Sámuel állítólag, feljelentést tett a rendőrségen Eberstein József lakója ellen, akit mint külföldi honos, galiciánert ki akart utasítani az országból. A fel-jelentés után Eberstein a Hungária-kávéház törzs ügynök-asztalánál olyan kijelentést tett, hogy Frenkel a rendőrség móserolója (besugó) s ezért ne álljanak szóba vele. Frenkel Ebersteint kijelentésért rágalmazás miatt feljelentette. A bíróság több

tanu kihallgatását rendelte el s új határnapot tűzött ki a folytatólagos főtárgyalásra.

A házban folyó örökös perlekedést bizonyítja az a másik eset, melyben özv. Emerich Vilmosné jelentette fel becsületsértésért Frenkel Sámuel, mert Frenkel özv. Emerichné lakása ajtajához küldte kis leányát, hogy ott dörömbözzön. Mikor özv. Emerichné el akarta küldeni ajtajából a kis lányt, Frenkel biztatta: „Csak verd az ajtaját, hadd pukkanjon meg!” A bíróság 40 pengőre ítélte Frenkelt.

Nagy asztagtűz volt a Bellegelön

Elégett 27 kisgazda termése és egy cséplőgép

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az alsó-józsai esendőség szombat délután 5 órakor jelentette a debreceni tűz-oltóaktanyának, hogy Debrecen határában, Ignát Imre Bellegelő 532. számú tanyáján

hatalmas tűz dühög

a buzaszerűn az asztagba rakott ke-resztek között. Az értesítés után Re-hák Tamás parancsnok és Bíró An-tal tűzoltótiszt vezetésével egy autó-fécskendővel kivonult a tűzoltóság. A rendőrséget dr. Szegedi Lajos rend-őr fogalmazó, a városi hatóságot pe-dig dr. Poroszlai László képviselte. A tűzoltók megfeszített munkával láttak neki a tűzoltásnak, ami rend-kívül nehezen ment, mert a nagy szárazság következtében a tűz roha-mosan terjedt s az egymás mellé ra-

kott kiesi asztagok legnagyobb része már lángokban állott. Közel öt órai megfeszített munka után mégis sikerült a tüzet lokalizálni s egyben megmentették a tanyát és Ignát Imre 384 keresztből álló asztagját. A biz-tottság megállapította, hogy a tüzet az asztagok közé behuzott cséplő-gép kazánjának szikrája okozta. A hatalmas tűz következtében

570 buzakereszt, amely 27 kis-gazda tulajdonát képezte, esett a lángok martalékául.

Értesülésünk szerint a kár annyival is jelentékenyebb, mert az aszta-gok — tekintve, hogy földhözragadt kisgazdák tulajdonát képezték, — biz-tositva nem voltak. A tüzeset alkalmával maga a cséplőgép is elégett.

Hatalmas aranyu tömegsztrájk fenyegeti Angliát

London, július 28. A lancasteri textiliparban hónapokon át folytak az egyezkedő tárgyalások a szak-szervezetek és a munkaadó érde-képviseltek közt. A munkaadóknak arra a javaslatára vonatkozólag, hogy a munkaidőt hosszabbítsák meg és a munkások egyezzenek bele a bérleszállításba.

Ezek a tárgyalások most értek vé-gét és semmi közeledést nem hoztak létre a munkások és munkaadók közt. A lancasteri szövőipari munka-adók erre sürgős tanácskozásra ültek össze, amely ügy határozott, hogy augusztus 11-én az iparban foglalkoztatott összes munkásokat kizárják és üzemüket leállítják.

Az érdekelt munkások száma kör-ülbelül 300.000 emberre tehető. A fenyegető nagyarányu munkáskizá-

rás nagy aggodalmat keltett egész Angliában, ahol különben is a mun-kanélküliség nagy arányokat öltött és most már a kormány is közbelép, hogy yaz érdekelte feleket békés meg-egyezésre bírja.

TÖBB TISZTELETET A HADI-ROKKANTAKNAK!

Budapest, július 28. A magyar had-viseltek országos pártja mozgalmat indított aziránt, hogy a hadirokkan-takat fokozottabb tisztelebe része-sítsék. Levelet intézett a magyar cserkészszövetséghez, amelyben kérte a cserkészszövetséget, hogy utasítsa a magyar cserkészeket arra, hogy a hadirokkantaknak minden cserkész tisztelegjen.

Kormányzói köszönet Szücs Gergely zeneiskolai tanárnak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni zeneiskola kiváló hegedű-professzora, Szücs Gergely — mint ismeretes — a magyar nemzeti zene ápolását és tanítását tűzte ki céljául. Önzetlen lelkesedésében elvállalta a debreceni Vitézi Szék énekkarának tanítását is, mellyel óriási eredmé-nyeket tudott rövid idő alatt felmu-tatni. Eredményes munkásságáért most vitéz nagybányai Horthy Mik-lós, Magyarország Kormányzója, mint az Országos Vitézi Szék főka-pitánya megbízást adott, hogy elis-merését fejezzék ki Szücs Gergely professzornak. Az elismerő levél a következőleg hangzik:

„Nem új keletű az a megállapítás, hogy önző és sivár lelkületű társa-dalmunkban a szép és nemes eszmékről, a nemzeti ideálokról sokan legfeljebb csak beszélni szoktak, — értük lelkesedni és önzetlenül cselekedni azonban csak kevesen tudnak. Az országos Vitézi Szék nagy örömmel és jóleső érzéssel vette tudomásul azt, hogy Nagyságodat ez utó-biak kicsiny, de tiszteletreméltó táborába sorozhatja, mert mint a deb-receni vitézek énekkarának a kar-mestere ügylethivatása mellett dicsé-retes ügybuzgalommal, példás hoz-záértéssel, lelkesedéssel, szeretettel és fáradtságot nem ismerő önzetlen-séggel támogatja a Vitézi Rend tag-jait és rajtuk keresztül nemzeti nagy céljaink megvalósításának nemes eszméjét.

Nagyságodnak ez a nemes ér-zésekre valló gesztusa nemcsak annak a megbecsülésnek méltó kifejezője, mellyel a világháboru hőseinek tar-tozunk, hanem a rokonszenvnek is kétségtelen bizonyosága, melyet in-tézményünk iránt érez. Minden okunk megvan tehát arra, hogy ön-ző, sivár és lélek nélküli korunknak eme ritka szép jelensége mellett szó nélküli el ne haladjunk.

Nemzeti nagy céljaink érdekében munkásságát továbbra is kérve, fo-gadják Nagyságod eddig kifejtett ön-zetlen, értékes és eredményes fára-dozásaiért az Országos Vitézi Szék köszönetét és dicséző elismerését.

A Debreceni Kereskedelmi Alkalma-zottak Egyesülete és a Kereskedő Ifjak Dal-köre együttes ünnepe. A Debreceni Ke-reskedő Ifjak Dalköre, a Debreceni Kereske-delmi Alkalmazottak Egyesületével karöltve aug. 4-én szombaton este fél 9 órai kezdet-tel. Pálffy Lajos dalegyleti karnagy veze-tése mellett, a Debreceni Kereskedelmi Al-kalmazottak Egyesülete Péterfia-utca 52. sz. a. kerthelyiségében, kedveszönlő idő esetén az Egyesület termében reggelig tartó tánc-cal egybekötött dalestélyt tart. Ezt megelő-zőleg bensőséges keretek között ünnepli a 2 egyesület azon kartársakat — és pedig Czibula Jánost, Gyarmathy Józsefet, Kubinyi Bélát, Márkuszt Bélát, Szücs Ferenet és Sze-keres Andrást, akiket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter és a debreceni kereskedelmi és iparkamara, egyhelyben való hosszú szol-gálatukért elismerő oklevéllel tüntetett ki. Ezután a Dalkör átnyújtja az egyesületnek 40 éves ezüst jubileumi érmet és oklevelet, ami után az egyesület nyújtja át a Dalkör-nek 60 éves ezüst jubileumi érmet és oklevelet. A dalestély műsora a következő: 1. a) Beethoven L.: Himnusz az éjhez. b) Lavotta-Hoppe: A reményhez. Előadja a férfiak. 2. A harangok Irta: Pető Károly esperes, elő-adja Papp Lajos működő tag. 3. Voigh H.: Jánosbogar. Előadja a vegyeskar. 4. Magyar dalok. Előadja zenekísérettel Bakonyi Magda urleány, működő tag. 5. Demény D.: Szere-nád. Előadja a vegyeskar. 6. Ady-verseket ad elő: Weisz Olga. 7. Stark-Verő: Huszár-induló. Előadja a férfiak.

„Rotschild Öfelsége“

Verhovay Gyula már a nyolcvanas években megjósolta a zsidóság elkövetkező világhuralmát

A „Hajdutöld“ legutóbbi számaiban szemelvényeket közöltünk Kuthy Lajosnak „Hazai Réjtelmek“ című regényéből. A cikksorozat, melyből ki-tűnik, hogy már a múlt században is tisztában voltak a zsidókérdés jelen-tőségével, általános nagy feltűnést keltett. Azóta olvasóink köréből tö-megeesen kéri a „Hajdutöld“ szer-kesztőségét, hogy ismertesse meg közönségünkkel a régi idők nagy magyar vezéreinek gondolkozásmód-ját és érveit.

A kérdésnek eleget téve ezuttal a nyolcvanas évek egyik lángelméjű és titokzatos körülmények között el-pusztult politikusanak, Verhovay Gyula országgyűlési képviselőnek, az „Egyenlőség“ főszerkesztőjének „Rotschild Öfelsége“ című, — azóta még a könyvtárakból is nyomtalanul eltűnt munkájából közlünk egyes jel-lémző részleteket.

VERHOVAY A ZSIDÓ KÉRDÉSROL.

Ki teremtette a zsidó kérdést? Egyedül és kizárólag a zsidók. Nincs az a fujtató, mely a holt szentet iz-zóvá tüzesíti, hogy úgy föléleszthette volna az érzések lángját, mint a zsi-dóság türelmetlenségének lehelete. Nincs az a vihar, mely úgy fölkor-bácsolná a tengert, mint a zsidóság idegessége a társadalom szélesend-jét. Összetartásukat, a fáraói rab-szolgaság óta, oly keményre idomi-totta vallásuk összeforrasztó ereje, mintha az egyiptomi gulák köveiből épült volna, melyeket összehordani sejtettek, míg a husosfazekak és vö-röshagymák feláldozásával vándor-lásra nem kelték, hogy megtalálják az ígért országot.

A ZSIDÓKÉRDÉS A XX. SZÁZAD PROBLÉMAJA

Bárcsak megtalálták volna örökre... Mert az emberiségre nincs nagyobb szerencsétlenség, mint az ádáz harc, mely az elszigetelt és megkövesült faji és vallási egység világhódító tö-rekvéseiből tör ki, időszakonként, mint a tűzhányó hegyek hamuja és lávája.

Tény az, hogy az ő szellemük uralja a világot. Tény az, hogy a XIX. század utolsó fele viselő lett az ő vértől. Tény az, hogy a huszadik századot e vér és jellem minden külső előnyével és minden belső tekélyével át fogja hatni. Tény az, hogy a ki-bontkozás óriási rázkódtatásokba és nagy vérfürdőkbe fog kerülni, mert végre is az emberiség természete és rendeltetése, hogy nem tűri az er-kölcstelenség és fanatikus gyűlölkö-dések pilléreire épült oltárát a meg-hamisított elveknek. Az aranyborjút tömjénezhetik egyesek, korszakok és egyes nemzedékek, de az sohasem lesz eszmény, míg az emberekben valami van abból, ami magasztos, ami isteni. Lesznek vérfürdők s meg-lesz a véreloszlás.

A BOLYGÓ ZSIDÓ

A zsidókérdés osztja sorsban a bolygó zsidó sorsát. Batyujával, görbe husángra támaszkodva, aláza-tosan kószál be a falvakba. Megugat-ják a kutyák, kicsufolják a gyerekek s aztán elfelejtik, mintha ott se járt volna. Pedig testéből egy rész, szel-leméből az egész ott reked a faluban, ott ödög örökösén. Ott él az a sá-beszgyertya lángjában, ott az ajtó-félfá megjelölésében, ott az imádsá-gokban és a zsoltárokból, melyek által kiváltságos népnek hiszi magát,

melynek joga és kötelessége kizsák-mányolni minden más népet a föld-kerekségén.

A bolygó zsidó mindig vándorol, mindig üzi a szellem, mely nem ta-lál nyugalomra, mert kergetik er-kölcseinek árnyai, kincsszomjának lidércei.

AZ ARANNYAL TELT ÖSZVÉR

Ez a zsidó mindenütt egyforma. Látható a kármentő mögött hamis-itevel; látható a boltban hamis mér-tékkel; látható itt is, látható ott is, amint lesben kergeti, fogdossa és lövi a világhódítás leghatalmasabb fegy-verével, a váltóval a vadat.

A bolygó zsidó meséje a zsidók története. A vágy birni, a szenvedély meggazdagodni, a hit a gójok, az ide-genek, az alacsonyabbnak tartott fajok rabszolgatartója lenni, — vé-gigostorozni őket a föld egész hátán. A bolygó zsidót mindig fogja ker-getni ez az éhom, melynek láza nem ismer határt a pénzszerzésben és nem ismer korlátot azok megszerzési módjaiban. Erkölcsi világnézetük, talmudjuk előtt a pénz becsé oly nagy, hogy minden eszköz jó annak gyarapítására. Viszontagságos sor-suk hitágazattá emelte a nézetet, hogy a pénznél hasznavehetőbb jó-ság nincsen. A lángész érzi az anya-giság és élet íckéit, akadályait és bukkánóit, egyedül a pénz nem. Az arannyal telt öszvérről egy régi példabeszéd bevéteti a legerősebb vá-rakat. Igaz, hogy a példabeszéd eredete arab, tehát sémi, mint a mó-rok, melyek ránk hagyták. Ez az arannyal telt öszvér a lehetlent is lehetővé varázsolja. Persze mindig nagy volt, korunkban pedig éppen-séggel olyan, hogy nem tudjuk: a pokollal fog-e bírokra kelni, vagy annak szövetségében az eget meg-ostromolni?

MILYENNEK FESTIK AHASVÉRUST?

A bolygó zsidó alakja a költő tolla és a festő ecsetje alatt megpergetteti a szájalom hurjait. Csakhogy a költészet és a képirás mindig a mózesi ös-zsidót veszi mintául. Hosszu ösz szakáll, bokáig érő kaftán, jellegzetes orr, beszédes szemek képezik voná-sait. Viharos tájkép közepéről emel-kezik ki jeremiási alakja. Látjuk amint a szél tinceit szenvedő arcá-hoz veri. Látjuk, amint a zuhogó zápor megáztatja a szakállát. Lát-juk, amint sziklás ösvényen az

elemekkel küzd és dacolva megy lépésről-lépésre. Előtte a tajtéktól habzó hullámok, mögötte meredély. A sorsüldözött, jámbor, istenfélő emberektől és viszontagságoktól haj-szólt patriárka ez, amint ott hagyta a pusztát az ő sátraival és siratja Jeruzsálemet az ő romjai fölött... A jomkipuri zsidó ez, ki fölveszi a halotti inget, nyakába veszi az imád-ságos lepedőt és étlen szomjan ke-sereg, veri mellét, hívja Israel Iste-nét: bocsássa meg bűneit. Szinte hall-juk ajkáról a hosszú-napnak véget-vető esthajnali csillag feljöttével szokásos köszöntőt: „Találkozunk Jeruzsálemben!“ A bolygó zsidó ide vágy, mert ez bolygásának a vége és célpontja...

A KINCSEK JERUZSALEME

Jeruzsálemig, az ígért földjének messiási Jeruzsálemig azonban még nagy ut van. Meglehet, hogy örök bolygas sem fog vezetni odaig. Leg-arább a költészet és festészet zsidója örökre bolyonghat, sosem láthassa meg azt a kezeleti Jeruzsálemet. Az élet bolygó zsidója elérheti. Mert ez a Jeruzsálem a kincsek Jeru-zsáleme. Ehhez a Jeruzsálemhez min-den zsidó hord köveket. Mesés gyor-san hordják. A világ segít nekik. Segít minden téren, minden eszkö-zel. A tudomány éppen úgy szolgálja, mint a sajtó, az elvek úgy, mint a tanok, a munkas rajok úgy, mint a vig cimborák, egyik osztály úgy, mint a másik, a társadalom úgy, mint az állam. Önkenyentelelül vagy ön-kenyt rabszolgaságba süllyed az em-beriség. Saját legnemesebb tanait s erkölcsi nezeit atgyurják a zsidó szellem tanai és nezeit által. Az élet bolygó zsidója széthint ennek mag-vait, mint a garaboncas a torgeteget, mint Nessus ingje a sárkánymérget. Olyan elvek, minő a szabadság, egyenlőség és testvériség elve, nem borona a kezükben, hogy megpor-hanyítsa buzavetés alá a földet, ha-nem vetőgép, hogy elhintse a buza közé a konkolyt és gyomot.

„SZABADSÁG“ — EGYENLŐSÉG“

„TESTVÉRISÉG“

Soha a szabadság annyit nem szen-vedett, mint azóta, hogy a szabad-ságot harapós kutyává tették. Kor-mányok és parlamentek eszközök a kezükben, hogy a szabadság szem-tenyvesztése alatt mindannak neki-törjenek, ami megzabolázni volt a szabadság nevében elkövetett iszo-nyu visszaéléseket. Szabadság elő-tuk, hogy a szabad ipar örve alatt a fejtől a bokáig, a posztótól a bõrig, mindent meghamisítsanak. Szabad-ság előttük, hogy az egyes államha-

talmak fegyvereit a maguk javára kihasználják.

Egyenlőség előttük az, hogy olyan törekvéseket ápoljanak a szívök mé-lyén, melyek a társadalom törek-véseinek egyenes tagadásai. Testvéri-ség előttük az, hogy olyan meg-vetéssel sujtás embertársukat, ami-nőt a humanizmus századában az emberek immár az állatok iránt sem éreznek. Megvetik főztét és edé-nyeit. Hol a testvériség, ha ők, a bolygó zsidók, az öslakóban gyűlölik vallását, erkölcsit és megvetik szo-kásait?

Ez nem a szabadság, egyenlőség és testvériség morálja, ez csak ál-cája azoknak, hogy szíreni csáb-hangjai mellett oda lehessen csalni a politikai vesztőhelyekhez a jó-hiszemű emberek sokadalma.

ROTSCHILD ÖFENSÉGE...

Az eszköz ugyanis a kezökben van. Papírt gözzel nyomatnak. A rongy átváltozik papírrá, a papír arannyá. Mint rongy szeplőtelen tisztaságu ahhoz a szennységhez képest, ami rátapad, mikor papírral nyuzzák meg a legbecsületesebb népeket.

Goethe remekül írja meg Fauszt-jában azt az életet, melyet a papir-eső az udvarokra és a népekre áraszt. Mephisztó a német császár udvarában settenkedvén csakhamar megtudta, hogy milyen ziláltak a pénzügyi viszonyok. Ekkor lép fel a színen Goethe ördögje és megindítja a bankóprés. Kezdődik a szem-fényvesztés az aranylánggal. „Plutó feltárlja mérhetetlen kincsözönét...“ A papírpénz ömlik, mint az alvilági folyamok. Mindenki rohan a bankó után. Kedvesebb az a szerető csók-jánál, édesebb az anyai tejnél, drá-gább a becsületnél. Irigykednek, gyűlölködnek, csálnak, lopnak, gyil-kolnak azért a rongyért...

Rongy pénzügyek, rongy bankók. Fejedelmek helyett életszivő na-dályok. Aranyból vert griffmadara-kon és sárkányokon nyugvó trónok helyett pénzes zsákokból összehal-mozott trónok. És a pénzes zsákok legkövérebbjein trónol államoknak parancsoló jogarával: I. Rotschild Náthán Öfelsége. A bolygó zsidó, kit ott láttunk a falu piacán rongyot becserelni cernára, e rongyok bankó-garmadáin ül, mint valóságos ural-kodó fejedelem, mint császár a csá-szárok fölött.

(Folytatjuk.)

Házhelyek!

Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Hi-telintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi-ut, valamint gróf Ve-csey-utca sarkán elterülő szőlő in-gatlanból még néhány 300 öl terü-letű házhely eladó.

Érdeklődők és házhelyhez jutta-tottak a házhelyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételek-ről a hivatalos órák alatt Kossuth-utca 8. szám alatt az intézet helyi-ségében felvilágosítást nyerhetnek.

Egyszerű és díszes kivitelben olcsón készit

szobafestő, mázoló és butorfényező munkát

BIRINYI festővállalata

Timár-u. 22. Telefon: 991.

Derecsken ha jár, keresse fel
Könc József Kisbika vendég-lőjét.

Olcsó passzirozó gépek kaphatók
Bészler és Dávid
vaskereskedésében, a Kossuth-szobor mellett. Telefon: 78.

Mezőgazdasági Magyar Fanto Művek Rt.
petroleum, benzin és gáz-
olaj, valamint amerikai
traktorolajok legolcsóbb
beszerzési forrása
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József ut 42. a.
Telefon: 7-77. szám.

Bikszádi gyógyforrásvíz

gyomorfájás, nehéz emésztés,
gyomorégés ellen a legjobb.

A „Nibelungok” előadásán Bayreuthban

Bayreuth, 1928 július. Ennek a bájos kis mosolygó, virágos bajor városnak fővezetése az *ünnepi színjátszóház* (Bühnenfestspielhaus) melynek Wagner előadásai világ hírvé tették Bayreuthot.

Az 1600 nézőt magába foglaló hatalmas színház gyönyörű park közepén egy dombtetőn áll, honnan az egész városra pompás kilátás nyílik.

1876-ban fejezték be az építkezést. Ekkor dirigálta Wagner Richard először itt a „Nibelungok gyűrűjét”, s 52 év óta ez a találkozóhelye a világ Wagner-rajongóinak.

A nyári hónapokban, — az ünnepi játékok idején egész népvándorlás indul meg az egyébként csöndes városka felé. Már az év március havában megkezdődik a jegyelővétel s a jegyek legnagyobb része elővételeiben elkél. A jegyek ára egységesen 30 német márka (kb. 40 Pengő). Páholók nincsenek, hanem az ülőhelyek — az antik színházak mintájára — lépcsőzetesen emelkednek s hátul van az u. n. Fürsten-Gallerie. Az idén „Tristán és Izolda”, „Parsifal” és a „Nibelungok gyűrűje” július 19. — aug. 19. között került bemutatásra. Fentiek kivül az előző években még a „Mesterdalnokok”, „Lohengrin” és „Tannhäuser” adták elő.

Az előadások délután 4 órakor kezdődtek és 1—1 óras szünetekkel mintegy este 10 óráig tartottak.

Már egy órával az előadás kezdete előtt mozgalmassá válik a színház környéke. A zenebarátok karaványa — kezében partitúrával és szövegkönyvvel — áhítatos arccal vonul felfelé a meredek, jól ápolot uton. Autó-utó után gördül s ragyogó eleganciájú közönséget repít a dombtetőre.

Csakhamar ragyogó kép bontakozik ki előttünk. A színházat körülvevő park útját pazar estélyi toalette-ü hölgyek és urak lepik el. A női ruhák tarkasága, a kreola sült vállak barnasága villogó fehérsége versenyre kel a virágok színharmóniájával. A tűző napsugarak csak megsokszorozzák a kép hatását. Számos angol, amerikai, francia, olasz és német szépséget csodálhatunk meg. Igazi nemzetközi publikum, melyet egy közös érzés hozott ide: a Wagner-zene imádása.

A férfiak már kevesebbet adnak az öltözködésre. A szmokingtól és zakettől kezdve az autó-dresszig és csipasz-térdű turista kosztümig, minden látható itt.

Az előadás kezdetét a színház erkélyéről háromszoros fanfár zenével jelzik, mely az előadandó darab egy motívumát intonálja. Ezután elhelyezkedik a közönség s templomi áhítattal, halotti csendben hallgatja az előadást. A láthatatlan zenekar a színpad alá van süllyesztve s a föld alul előtörő hangok csodálatos hatást keltenek.

Az előadást — el lehet mondani — hódolat illeti és nem bírálát. A hivatásos zenekritikusok is rendszeren köszönetet mondanak a vezetőségnek és a színészeknek a művészi teljesítményért. Nem tudjuk, hogy a művészek hangját, előadását, vagy a világitási hatásokat csodáljuk-e inkább.

A „Rajna kincse”-ben, a vízben uszó Rajna leányok, a „Walkü”-ben az uszó fellegek és a tűzvarázs lobogó lángjai csodálatraméltók.

A „Nibelungok” idején Wotanja Friedrich Schorr, Brunhildája a dán

Nancy Larsén Todsén asszony éneken és játékokban, egyaránt kiváló teljesítményt végeznek.

Szünetek közben a színház mellett levő hatalmas méretű éttermek rendkívül érdekes képet nyújtanak. A ragyogó internacionális publikum terített asztalokhoz telepedik le, melyek roskadnak a legkényesebb igényeket is kielégítő hideg és meleg ételektől. Leginkább egy oceánjáró étterme emlékeztet és a nemzetközi evő-sokadalmat magában foglaló, hatalmas faalkotmány. A

Több mint 800 tanköteles nem járt iskolába Debrecenben

Befejeződött az összeírás Uj tantermeket kell építeni

(A Hajdúföld tudósítójától) A Klebelsberg kultuszminiszter egyik legutóbbi debreceni látogatása alkalmával tartott értekezleten megállapítást nyert, hogy Debrecenben új elemi iskolai tantermeket kell építeni és a szükséglet megállapítása céljából akkor el is rendelték a tankötelesek statisztikai összeírását. Ez az összeírás most végződött be még pedig igen érdekes eredménnyel. Elkészítették a kimutatást, melyben azonban csak a belsőség, a kertségek, telepek és a közeli mezőség lakosai szerepelnek, de nincsenek benne a tanyai tankötelesek. A kimutatás szerint az elmúlt

13. számú asztalnak alig akad gazdája.

Előadás után ismét megindul az autók száguldó sodra s a gyalogosok karaványa a kivilágított város felé, hol jobbnál-jobb szállodák várják vendégeiket.

Az utcákon pedig a jó bayreuthiak úgy bámulják a Festspielhausból hazatérőket, mint minalunk a lakodalmi meneteket. Egy darabig még zlik az élet a nagy hotelekben, majd leszáll a csend a közepkori utcák közé. (Dr. T. Z.)

Amire a férfiak „nem képesek”

— Hány órát dolgoznak napot?
— Most tíz órát dolgozunk. Minden héten felváltva egyszer kerülünk az éjszakai szolgálat.
— Hogy bírják?
— Türelemmel, roppant türelemmel! Kötél idegzet kell hozzá. Roppant idegesítő ez a szolgálat, férfiak nem is vonának képesek erre.
— És meddig bírják? — elmosolyodott.
— Ugy szeretnénk már nyugdíjba menni, de kevés a nyugdíj, 30 évi szolgálat után kapjuk meg fizetésünk 80 százalékát.

Az anyagiak

Fizetésről és az előmenetelről érdeklődöm.

— Kezelőnőnek 110 pengő, segéd-tisztviselőnek 160 pengő, ellenőrnőnek 230 pengő a legmagasabb fizetése. Előléptetés 1918 óta nem volt. Most minden stagnál. Az előléptetés kihasználási rendszerre van építve s csak akkor lehet előlépni, ha valaki kihai. Felvételt egyáltalán nincsen.

Az óra elveri az éjtelt Kint az ablaknál zörögnek s többen sürgönyt akarnak feladni.

— Láska — mondják — éjjel után még apostai szolgálatot is mi látjuk el — s már mosolyogva sietnek kiszolgálni az ablakoknál várakozókat. Ideje, hogy bucsuzzam. Tudja Isten, nagyon sajnáltam ezt a 2 karton ruhás leánykát, akik Debrecen és vidéke éjszakai szolgálatát robotolják végig egy perenyi pihenés nélkül.

Utazási kedvezmények Szent Istvánra

A kereskedelemügyi miniszterium értesítése szerint a Máv. igazgató-sága a Szent István hét alkalmából a következők utazási kedvezményt fogja nyújtani:

A kedvezés a 30 km-nél távolabbról érkezők javára már augusztus 14-től kezdve lép az idén életbe és bezárolag augusztus 31-ig tart azok javára, akik augusztus 20-án délelőtt 9 óráig felérkeznek Budapestre. A visszautazásra ez a jegy augusztus 20-ának délután 16-ik órájától kezdve augusztus 31-ig érvényes. A 30 km-nél kisebb távolságra az utazási kedvezés a felutazásnál csak augusztus 19-én 0 órájától kezdve, augusztus 20-án délután 9 óráig, a visszautazásnál pedig augusztus hó 20-án délután 4 órától kezdve augusztus 21-ének utolsó órájáig érvényes. Az utazás utközben meg nem szakítható. A Déli vasut, valamint a Máv. kezelésben levő Helyi Érdekű Vasutak ugyanezt a kedvezményt nyújtják. A főváros környékén forgalomban levő Helyi Érdekű Villamos Vasutak augusztus 20. és 21-én félórán fogják szállítani a közönséget Budapestre és vissza. A Dunagőzhajózási Társaság — az expressz hajókat kivéve — 50 százalékos menetdíj kedvezést biztosít Bécs és Mohács között bármely állomásról Budapestre és vissza. A kedvezés 14-étől 20-án reggelig vehető igénybe a Budapestre érkező gőzösökön, a visszautazásra pedig augusztus 20-tól legkésőbb 31-éig. Ugyanílyen mértékű a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság kedvezése is.

Hirdessen a Hajdúföldben

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyvondolás

Halló központ!

Éjszakai látogatás a debreceni telefontól - Augusztusban megjavul a szolgálat - Éjszaka csak két kezelőnk kapcsol 1700 debreceni előfizetőnek

(A Hajdúföld tudósítójától) Az új posta palota építkezési munkálatai már az ősz folyamán megkezdődnek s nagyon valószínű, hogy a modernül berendezett hatalmas épület tavasszal fel is épül, amire már elodázhatatlanul szükség van, mert a jelenlegi postaépület egyáltalában nem alkalmas az állandóan emelkedő forgalom lebonyolítására.

Az éjszakai Telefontözpontban jelenleg csupán 2 telefonos kisasszony idegőző, lázas munkája bonyolítja le Debrecen 1700 előfizetője részére az éjszakai telefon szolgálatot.

Látogatás a központnál

Hátul a postaudvarban van a telefon központ. Az előszobában számított fülkék s innen nyílik ajtó a főközpontba. Bent állandóan berreg a jelzőcsengő s egymásután pattannak le a számot mutató táblácskák, ahonnan a hívás történik. Egvebet sem lehet hallani, mint:

— Halló, halló, itt a központ!... mondják újra, meg újra a telefonkagylóba ezt a monoton reirént a kezelő kisasszonyok. Szinte egy perenyi megállásuk sincsen, mert a 10, 12 méteres hosszú gépen szüntelenül lepattan egy-egy szám, s a hívásra azonnal kell jelentkezni. Budapestre már új automata telefonok vannak forgalomban s az ideges előfizetők a társával veszekedhetnek, esetleg meg is zörgethetik dühükben, ha a hívott szám nem jelentkezik.

Kívánsi voltam, hogy maguk a telefonos kisasszonyok mi a véleményük a közönségről, mert jártamban, keltemben oly sok véleményt hallottam hol itt, hol ott a telefon központból, mely csak néha volt elismerő, pedig most meggyőződhettem arról az emberfeletti idegőző robotról, amelyet ezek a lányok végeznek egy egész hosszú éjszakán keresztül.

— A közönség roppant türelmetlen — adják a fölvilágosítást, ahogy egy pillanatig szünetel a forgalom s idejük van felelni a kérdésre — azt hiszi, hogy minden számmal egy külön kisasszony jelentkezik, pedig nekünk 300 előfizetőnek kell jelentkezniük s legkevesebb ez az eset, amikor 10 szám esik le egyszerre, vagyis egyszerre 10 helyen kell jelentkezni... Aztán a kérdések?!... „Hány óra?” „Mennyi a Budapesttel való beszélgetés díja?” „Jaj kisasszony, nincs meg a telefonkönyvbe ez, vagy az a szám, tessék megkeresni!” s így tovább...

— Uj telefont már csak akkor szerelnek fel, ha van vezeték, mert itt már nincsen hely, bővíteni a kábeleket.

Nézem a régi módi multiplex gépeket. Tíz négyszögletes sarkon lehet kapcsolni mindenhová, de jelentkezni csak annál a hívó számmal lehet.

Remény a jövőre

— Az új épületben — mondják — újabb fajta lámpásos E. B. rendszerű gépek lesznek, melyeket szétosztanak a vidékre is. Ezek már annyival jobbakk lesznek, mert hívó száma kigyulad a hívó szám lámpása s égve marad az egész beszélgetés alatt. Így nem kell nekünk külön megkérdeznünk a közönségtől, hogy beszélnek vagy nincsen beszélnek már.

Mennyien teljesítenek most szolgálatot?

— Jelenleg 30-an vagyunk, de aug. vagyunk de augusztus 2-án megérkezik a budapesti központból ide áthelyezett 15 kisasszony is, akik az automata telefon felépítése következtében vidékeken kapnak hasonló beosztást. A posta nem bocsájtott el senkit, mindenkit elhelyezett t egyrészt Budapestre, másrészt vidéken.

Gyujtsunk pipára

Föltette a kérdést annak idején
ama cenki gróf (s még nem volt hó a felén):
Vagy lesz itt erkölcs, igazság, tisztaság,
vagy leszünk szép lassan halott Tisza-ág,
melynek utja reked a világ-tengerig,
és homoknépek a magyart benyelik,
s ha a szent akarát itt csak köd és pára,
ülünk a zugba, és „gyujtsunk pipára!”

Azóta, hogy szólt a lávalelkű böcs,
lettünk föld homlokán szánandó szemölcs.
Mi akkor jóslat volt, immár szörnyű vég,
tudni sem merjük már, mik voltunk mi rég,
vallani sem merjük, hogy mik is vagyunk,
mily pudvás a szívünk, náthás az agyunk.
Nem gondolnók-e, hogy végre valahára
itt volna ideje: „gyujtsunk pipára!”

Főképp magunkfajta mit is vitázunk?
Minek nekünk a könnyben s verejtékben
láznunk,
mikor hiszem ugys tlos nekünk; tenni;
gigász-álmainknak reggele a Semmi,
mennyel tűzőnkön latrok pecsenyéznek,
s java eszünk-szívünk marad a penészek?
Minek emésztődünk, ha Döbling az ára?
Kis nyugdíj csak akad, — ehh, gyujtsunk pipára

Hisz úgy látszik: mindegy, — s tán mi
[tévedünk,
becsületről lévén torz képzeletünk.
Mi születünk rosszul rossz csillag alatt,
s aludtunk, amíg a világ jól haladt.
Mit is keresünk itt, kik nem „keresünk?”
s mi jogon pislákol lángnak vélt eszünk?
Ha már itt felejtett a sors ily sokára,
féle a kuckóba, és „gyujtsunk pipára!”

Híteljük is százasor: „Igy kellene, így,
Leülni s nem lenni rebellis irigy.
Más világ, más erkölcs: lássa ezt be már
becsületbógáncson tengő pár számár.”
Talan jól is esnek szolgált kényelem,
pipaszóval, borral tarkázott sirverem,
ha nem ézzenge az Ur, s hallatára
nem tipornánk rá a remetepipára.

Mert hogy nyugalmas pipa ugysem divat
szágduló világban, — s Isten még majd hívát
minket, megmaradott rongyos daliát,
tenni, mit ez ország bus haraggal áhít,
nem vézna gyújtókkal, de majd gyujtogatunk
mind, akik még Isten pattantyusi vagyunk,
mind, kikre még számít az Ő földi vára,
s ha egyszer rágyujtunk, hát nem pipára.

LENDVAI ISTVÁN.

Beleesett a kutba

(A Hajdúföld tudósítójától.) Súlyos
és könnyen végzetessé válható sze-
reneséltenség történt szombaton
Debrecenben a Türr István-utca 6.
számu házban. Tóth Sándorné ruha-
teretetés közben rálépett a szivattyú-
kutat fedő egyik deszkára,
amely korhadt volt és az asszony
sulya alatt beszakadt. A szerencsét-
len asszony bezuhant a kutba, mi-
közben fejét és derekát megütötte a
kutat burkoló téglákban. Szeren-
csére Tóthné nem vesztette el lélek-
jelenlétét s megkapaszkodott a vizet
felvivő csőben és így a víz felett le-
begrve segítségért kiáltozott. Kiabá-
lására többen segítségére siettek s
létra segítségével épen akkor sike-
rült kimenteniök, mikor már a meg-
sérült asszony nem bírta magát to-
vább fenttartani. A rendőrség a fe-
lelősség kérdésének tisztázása vé-
gett megindította a nyomozást.
futamok.

**Ólmot
vesz**
lapunk kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.

Nyiregyházi tolvaj cigányok a debreceni táblán

A banda feje eddig 13 évet töltött börtönben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Utan-
álló, tolvaj nyiregyházi cigányok
bűnügyét tárgyalta a napokban a
debreceni ítélőtábla. A banda vezér
id. Makula József megrögzött be-
törő és tolvaj, aki 1909. óta
összesen 13 évet töltött az or-
szág különböző börtön és legy-
intézeteiben.

A cigányok rendszerint nagyvásá-
rok alkalmával „működtek” s utköz-
ben kifosztották a vásárosok ko-
csiját. Id. Makula József és Balog
Balázs intézték el rendszeren a betörés
és tolvajlasi munkát, a banda többi
tagjai, Szöke Makula Nagy József,
Makula Gusztáv, és ifj. Makula Jó-
zsef pedig a lopott holmikért érke-
sítették. A múlt év novemberében
Halasi A. Mór és B. Wiener Jolán
vásári árusok kocsiját dézsmálták
meg. Levágták a kocsiakaró pony-
vát s

a ládából női és férfi kabátokat
és kendőket loptak el.

Másnap a banda tagjai Rakamazon
bementek özv. Durszt Ignácné kocs-
májába s nagy dárídót csaptak. A

dárídózás után nem fizettek az étel-
ért csak két kendőt adtak oda Durszt-
nének azzal, hogy pár nap mulva ki-
váltják. A cigányokat közben letar-
toztatta a csendőrség s lopás és or-
gazdaság büntette miatt megindult
ellenük a bünvádi eljárás. A nyir-
egyházi törvényszék id. Makula Jó-
zsefet, a tolvaj cigányok banda ve-
zérét 5 évi szigorított dologházra
ítélte. Szöke Makula Nagy Józsefet
6 havi börtönre, Makula Gusztávot
8 havi börtönre és Balog Balázst 4
havi fogházra ítélte. Tulajdonjog el-
leni kihágás miatt eljárás indult meg
özv. Durszt Ignácné, akinél a lopott
kendőket zálogba hagyták a cigányok
és ifj. Makula József ellen is, akire
csak jogtalan eltulajdonítás esete bi-
zonyult. A bíróság Durszt német 100
pengő pénzbüntetésre, ifj. Makula Jó-
zsefet pedig 1 havi elzárásra ítélte.

A Tábla felelbiteli tanácsa id.
Makula József büntetését
5 évről 6 évre emelte fel,

Durszt némettelte, a többi vād-
lottak büntetésének kiszabásául hely-
ben hagyta az elsőfoku bíróság ité-
letét.

Levél a „Zita” hadiárva-ház Szent Vince cserkészeinek tiszaparti táborából

Tuzsér, július 28. Az első hét kel-
lemes szórakozásai után a második
hét elejét egy kis szomorúság válto-
tatta fel. A parancsnok ugyanis
megbetegedett s orvosi véleménye-
zésre Debrecenbe utazott. Ez idő
alatt a parancsnokságot „Gabi bá-
csi”, csapatunk segédtisztja vette át,
aki minden tekintetben megérdemelte
a parancsnok-helyettesi tisztelet-
bőrlését. Július 12-én a „Zita” pákász-
hatosunk (vizíors) egy hat kilométer-
es csónakkirándulást tett Komoró-
ra, ami bár nehéz, de dicsőséges tel-
jesítmény volt, mert az a velünk
szembejövő erős szél leküzdését s az
erős-sodru Tisza-vízének többszöri
átuszását tette szükségessé.

Segédtisztünk az esti táborütnél
pákász-örsünknek a legnagyobb elis-
merését fejezte ki. 13-án délután
örömhír szágdult át a táboron:
megjött a parancsnokunk. A hír való-
volt, mert tényleg megérkezett
egészségesen, vidáman, az ő szoká-
sos kedélyességével. 14-én az Odes-
chalchy herceg ur Ólomlétságtól
kölesönkapott csónakokon átmen-
tünk a 9 kilométerre levő Záhonyba.
Az odautazás elég kellemetlen volt,
mivel a Tisza sodrával szemben
kénytelenek voltunk a csónakokat
vontatni s ez csaknem 5 óráig tar-
tott. Záhonyban megebédeltünk s
megfürdöttünk a folyóban. Kipihenve
nagunkat, megtekintettük a várost
és felvételeket készítettünk a Máv.
gépgyáráról. Este a diszjel megfuvá-
sa után visszacsónakáztunk a tá-
borhoz.

A cseh partok alatt a magyar fiuk
harsányan irredenta dalokat énekel-
tek, mire a csehek dühösen vissza-
kiabáltak. A gyalázkodó szavakra
kórusban kiáltották a fiuk: „Le a
csehekkel! Eljen Nagymagyaror-
szág!” Hazafias kiáltozásainkra a
magyar halászkok is föllekesedtek és
csakhamar olyan demonstrációt csin-
áltak a nemzeti gondolat mellett,
amit a cselákok még sokáig emleget-
nek.

A táborba érve, oit várt reánk a mi
szeretett igazgatónk: Erdődy-Ba-
kacs Iván főosztályos ur, aki több
napig tartó vendégeskedéssel tünte-

tett ki bennünket. A főosztályos ur
másnap a zemplén-agárdi kápolná-
ban szentmisét mutatott be. Este lá-
zasan készültünk a táborütnre, mely
valóban ünnepi keretek között volt
megtartva: három, község lakossága
valóságos népvándorlást rendezett
hozzánk. A környék előkelőségei kö-
zül megjelentek: Dietrich Gyula és
Egyedy László hercegi titkárok, vi-
tíz Szabó Aladár alezredes, Nozd-
rovczyk Pál mándoki főszolgabíró,
Nováky főintéző és Szerednyey La-
jos vármórszázados. Fél 9-kor a vad-
regényes Tisza-partján fellángolt a
tűz s ezzel kezdetét vette a gyönyör-
ű táborozás. Parancsnokunk üdvöz-
lő beszéde alatt a hallgatóság siri
csendben figyelt, majd északról, a
Tisza felől felsírtak a szárnykürt
hangjai, mely valósággal elbűvölt
mindnyájunkat. Pár perc mulva gyö-
nyörű lampionos csónakokon elvo-
nultak a nézők előtt pákászaink s ez
tündéri képet nyújtott. A község
egy ezt, mint a műsorszámokat ki-
törő lelkesedéssel fogadta.

Július 17-én meglátogattak ben-
nünket a monori cserkészek nevében
Hegedűs Gáborné urnó és Lendvay-
Csákán Böske urleány. 19-én csapa-
tunk védőszentjének ünnepén Zem-
plénagárdában szentmisét hallgattunk.
Táborozásunk utolsó napján Mogyo-
róstól egészen Füzeséig csónakáz-
tunk, ami harminc kilométeres ut,
majd a csónakokat visszazárlítottuk
szekéren herceg Odeschalchyék-
hoz.

Szomoruan bucsúztunk 21-én tábo-
runktól s a kedves Tiszától, de előtte
való este még egy lampionos felvo-
nulást rendeztünk herceg Odeschal-
chy Zsódné Ólomlétságtól tisztele-
tére, aki küldöttségünket rendkívüli
szívvelgyességgel fogadta s egy ielőrai
társalgás után segédtisztünk emlé-
könyvébe hazafias jelmondatokat
jegyzett.

Hazajövet még Nyiregyháza mi-
sét hallgattunk s a déli vonattal
megérkezünk Debrecenbe. Az árva-
ház cserkészei ezuton mondanak kö-
szönetet mindazoknak, akik szeretet-
adományaikkal hozzájárultak a so-

káig emlékezetes táborozás sikeré-
hez. Isten áldja őket a jöttükért!
Jó munkát!

Pákász Gábor.

A Margit-fürdő Debrecen Rivierája

(A Hajdúföld tudósítójától.) Bol-
dog örömmel szinte számolják a me-
leg napokat a nyár szerelmesei, akik
számára csupa kellemes, vidám órát
hoz minden sugaras nap, sőt minden
egy nap sugar, amint egyre bar-
nábbra süti vállukat s közelebb viszi
őket a teljes leburnuláshoz, az iri-
gyelt csokoládészinhez. Vannak, a
kik erre a céira minden pillanatot
nagyszerűen ki tudnak használni. És
soha nem volt jobb alkalmuk a napo-
záshoz, mint van most, ezekben a
forró, szinte szaharai hőséget árasztó
napokban.

A Margit-fürdő uszodájában, amely
mostanában a legkellemesebb helye
Debrecennek, láttam már csodásan
barna fürdőzőket. Általános csodá-
lat és irigység tárgyai a csokoládé-
szin feié közelgő barna vállak, arcok
és akárhányan meg is kérdezik a
barnaságnak ezektől a bajnokaitól
azt a csodaszert, amelyet napfür-
dőknél használnak. Pedig ilyen cso-
daszer nincs is. Az egész csodát a
nap csinálja, amely változatlan for-
rósággal süt le heteken át. A Margit-
uszoda kedves homokpartján elnyul-
va tárják oda vállukat, arcukat a
napfürdőzés távbajnokai és rekorde-
rei a napnak. Am a barnák között
mégis járja egy legenda a Margit-
fürdő uszómesteréről, akinek utánoz-
hatatlan, rezesebe játszó csokoládé-
szine volt. E legenda az uszómester
egy elszólásából eredt. Azt mondta,
hogy a nyár első napjain gépolajjal
szokta bekenni testét, nappal sütteti
és így éri el azt a hires legendás re-
zes sültést. Akinek van guszusa a
gépolajhoz, am csinálja utána.

A nagy forróság ismét csapatok-
ban csalja különben a Margit-uszo-
dába a debreceni közönséget. Az
ilyen forró nyarakon lázlik meg,
hogy milyen nyereség a debreceni
közönségre is egy olyan szép, hatal-
mas, teljes kényelmet szolgáltató
szabadfürdő, mint a Margit-strand. A
hatalmas, kényelmes kabinsorok, a
tisza, bő homokstrand, az óriási me-
dence langyos, üdítő víztömege és a
változatos torna- és játékszerek a
legfínnyásabb fürdőző izlését is kielé-
gíthetik. Debrecen uri közönségének
színe-java szolgáltatja a Margit-
uszoda törzsközönségét és az uszo-
dában reggeltől estig olyan feszelen,
de disztíngvált jókedv uralkodik, u
mely a test üdülésén kívül a lélek
felhissülését is biztosítja.

A szomorú gazdasági helyzet ma
a legtöbb debreceni uricsaládot el-
zárja nemcsak a külföldi, hanem a
magyar fürdők látogatásától is és
ezért a Margit-uszoda hűséges látó-
gatói Debrecen Rivierájának nevezik
a Margit-uszodát kedves humorral.
Bizony, ma leszűkültek a kereseti le-
hetőségek s a gazdasági viszonyok
folytán igen sok debreceni uricsalád
a Lidó helyett a Margit-uszodában
találkozik az „olcsó” és „kellemes”
jelszóval.

Mintaszerű tisztaság, kényelem és
olcsóság jellemzi a Margit-uszodát,
amely a legderűsebb, legkellemesebb
helye a kánikulás Debrecennek.

— A ker. magyarság megalkuvást
nem ismerő, független hetilapja az
„Előrs”. Szerkeszti vitéz Bajcsy-
Zsilinszy Endre. Előfizetési ára egy
óra 2 pengő, negyedévre 6 pengő.
Kiadóhivatal Budapest, II. Margit-
körut 7. szám.

HIREK

1928. július 29 (Vasárnap)

Frott. Márta Kath.: Márta
Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Egyelőre még igen meleg zivatarra hajló idő, később hősiyedés valószínű. A mostani meleg, melynek legfőbb oka az hogy a Balkánról meleg szeleket kapunk, remélhetőleg vasárnap, esetleg hétfőn enyhülni fog és előreláthatólag hűvösebb napok lesznek.

Városi muzeum nyitva 9-12-ig

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-12-ig.

Vasárnap délután és éjjel a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Kigyó Piac-utca 33., Reménység Csapó-u. 22., Bokonay Mester u. 43., Mátyás király Nyilastelep.

1928. július 30 (Hétfő)

Prot.: Judit. Kath.: Judit.

Városi muzeum 9-12-ig 2-4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

A gyógyszertárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czegléd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend a református templomokban július 29-én.

Nagytemplomban d. e. 9 ó. Szele György, d. e. 11 ó. dr Révész Imre d. u. Tomay Dezső. Kossuth-utcai templomban d. u. 10 ó. Magyar Bertalan, d. u. 5 ó. Madar Zoltán. Rád-téri templomban d. e. 10 ó. dr Dancsházy Sándor, d. u. 3 ó. Magyar Bertalan. Ispótyai-utcai templomban d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Kardos Lajos, Homokkertben d. e. 10 ó. Nagy Sándor. Szegényházban d. e. 10 ó. Halász András. Nyilastelepen d. u. 3 ó. Siposs Imre. Csapókerthben d. u. 3 ó. Madarász József

A római katolikus templomban:

Szokott vasárnapi szentmiserend. Délelőtt fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Lakatos Sándor. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután szentolvasó és litánia.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Szokott vasárnapi szentmiserend. Fél 8-kor reggeli Istentisztelet. 8 órakor katonai és diákmise. 10 órakor nagymisét mond és prédikál Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise háromnegyed 12-kor. Délután 3-kor vecsernye.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet vasárnap d. e. 10 órakor Labossa Lajos ev. vallásánár h. lelkész tartja.

Az ÉME taggyűlése. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja július 30-án, hétfőn délután 6 órakor Kálvin-tér 13. szám alatti helyiségében taggyűlést tart. A gyűlés, melyen dr. Szatmáry István elnök fog elnökölni, rendkívül fontos ügyeket szerepeltet a tárgysorozaton s így a hétfői taggyűlést óriási érdeklődés előzi meg.

Ösztöndíjat kap 74 fiatal magyar tudós. Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszter belföldi tudományos munkásságok jutalmazására 74 fiatal magyar tudósra nyújt ösztöndíjat. A miniszter az érdekelteket az illetékes egyetemi karok útján értesítette.

Debrecen sz. kir. városi Közművelődési Könyvtára (Déri-muzeum) augusztus hónapban zárva.

500 darab kerékpár eladása darabonként is. 5 pengő heti részlet. Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok rakára és képviselője. Háromkerékű teherszállító motorkerékpárok. Legolcsóbb beszerzési forrás Császár János műszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

A KÜLFÖLD HUMORA

EURÓPA ALÁIRJA A KELLOG-FÉLE PAKTUMOT.

(Kellog hátamögött egy plakát és egy térkép függ. A plakáton ez áll: „Erősebb flotta Észak-Amerikának.” A térképen Nicaragua harctere látható.)

A gradisteai oláh tanítóképzőben diákok tanítanak és minden pénzt zsebre-vág az igazgató

Oláh kulturbotrány Anghelescu miniszter keresztfia körül

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) A Bukarest közelében levő Gradistea községben nyolcosztályos tanítóképző működik, amelynek igazgatója Theodorescu Constantin. Állásából már kétszer elmozdították súlyos szabálytalanságok miatt, de az igazgató magas összeköttetései és rokonsága révén ma is az intézet élén áll, noha ez év február 15-én a 103. számú Monitorul Oficialban királyi rendelettel mozdították el állásból.

Kulturfióly a regátban

A „Cuventul” csütörtöki száma megállapítja, hogy Theodorescu a fizetési kimutatásban olyan tanárok neveit szerepelteti, akiket sohasem látnak az intézet falai.

A tanárok helyett ötödik és hatodik osztályos növendékek adnak elő, akik természetesen fizetést nem kapnak s a tanárok fizetését az igazgató vágja zsebre. Az internátusban felügyelő tanárként az igazgató saját sógorát, Ghilanc Gheorghet szerepelteti, akinek négy elemi osztálya van s aki délelőttként a munkügyi minisztérium fémpári iskolájában inaszkodik. Az intézet költségvetésében tizenhat szolga szerepel havi 1200 lejes fizetéssel. Theodorescu ezzel szemben hét szolgát tart s ezeknek is csak nyolcszáz lei fizetést ad. A különbözet szintén az igazgató zsebében marad.

Theodorescu, a pedagógus

Az oláh igazgató ur az apróbb anyagi előnyöket sem szokta megvetni. Tavasszal körrendeletet adott ki, hogy az összes diákok kötelesek belépni a cserkészcsapatba. Az intézet négyszáz tanulójától fejenként 300 leit kért be cserkészruhára. A pénzt a diákok egy része be is fizette, de ruhát nem kapott cserébe. A tankönyvekkel is szédületes üzérkedést folytatott Theodorescu. Maga is írt egy pedagógiai könyvet s a

tanítványait kötelezte, hogy 880 lejért megvásárolják az aránylag kiterjedelmű könyvet.

Sütődével egyesített iskola

A szélhámos igazgató üzemei közül leghumorosabb a gradisteai pék üzlet története. Theodorescu ugyanis megvásárolta a város egyik pékmesterének az üzletét. Két hónap múlva az üzletet több ezer lejes nyereséggel eladta magának a tanítóképzőnek.

Felsorolja ezen ut a Cuventul, hogy Theodorescu művészi képeket és gyönyörű szőnyegeket vásárolt az intézet részére. A képek és a szőnyegek természetesen az ő lakását díszítik. A bennlakás is hatalmas jövedelmet biztosított részére, mert a diákokat minduntalan szabadságra küldte, az élelmezési pénzt pedig a saját javára számolta el.

Akinek miniszter a keresztapja

A visszaélésekről már többször ment jelentés az oláh közoktatásügyi miniszteriumba.

A vizsgálatok eredményét egy Ghitescu nevű miniszteri tisztviselő mindannyiszor eltussolta azzal az indoklással, hogy: „Nem lehet bántani a miniszter keresztfiát.”

A szenzációs panamagyben küldött dőltség kereste fel az oláh kultuszminisztert, aki azonban kijelentette, hogy keresztfiát minden tekintetben becsületes embernek és kiváló pedagógusnak ismeri.

Tüköryártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

Mutassa meg rossz fogát, mőfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

ANGYAL SÁMUEL NÉ CIPŐ ÜZEME

Raktáron tart férfi és női diva cipőket. Mértékutáni megrendeléseket pontosan eszközöl Csendőrségnek, katonaságnak és tisztviselőknek 10 százalék engedmény. oooo

A debreceni csata évfordulója. Az 1849-i debreceni csata évfordulóját most is kegyeletes ünnepség keretében ünnepeli meg Debrecen városa. Az ünnepséget, mely augusztus 2-án délután lesz, a város kultur ügyosztálya rendezés ezuton hívja fel a város egyesületeit s az összes dalárdákat, hogy az ünnepélyen nagyszámban jelenjenek meg. Ha pedig a hősi oszlopot megakarják koszorúzni, úgy azt legkésőbb augusztus 1-én déli 12 óráig jelentsék be a Városházán I. em. 31. sz. szobában. Az eddigi szerint az ünnepély programja a következő: 1. A katonazenekar előadja a Himnusz. 2. Az összes dalárdák eléneklik a Nemzeti Hisszekegyet. 3. Ünnepi beszédet mond Siposs Imre ref. lelkész. 4. Szavai Ráthonyi Lajos ig. tanító. 5. A dalárdák hazafias dalokat adnak elő. Ezekután a hatóságok, intézmények, testületek koszorúzzák meg a hősök emlékoszlopát.

Nyári torna tanfolyam a Dóczyban. Azok a szülők, akik gyermekeiket nem küldhetik nyaralásra, irassák be őket a Dóczy leánygimnázium tornatanfolyamára, amelyen gyermekek (fiúk is 12 éves korig) és felnőttek kosztályok szerint résztvehetnek. A tanfolyamon a különböző testző és élénkítő ügyességi gyakorlatokat, kedvverítő játékokat a szabadban végezik s a bőr felütésére felügyelet mellett lemosásokat alkalmaznak. Az egyes kosztályoknak naponként délután lesz egy-egy torna és játékorájuk. Felnőtteknek, hivatalnokoknak este fél 7-től fél 8-ig. A tandíj — hogy minél több gyermek és felnőtt vehessen részt a testedzésben — havonta 2 P 50 fillér. A beiratás, a tandíjmentességre való jelentkezés augusztus 3-ik napjától veszi kezdetét a Dóczy leánygimnáziumban 3-4-ig Maár Margit tornatanárnőnél.

Felhívás a kerékpározó leventékhez. Augusztus elején tura és gyorsasági kerékpárverseny rendezetlik, melynek részletes megbeszélése, illetve a versenyfeltételek közlése végett felhívom a kerékpározó leventéket hogy a mai napon d. e. 11 órakor a leventegyakorlótéren jelenjenek meg. Némethy testn. vez. főoktató.

Szakosztályi ülések az ipar-testületben. A kőműves iparosok ipar-testületi szakosztálya ma, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipar-testületben ülést tart, amikor is az agkori és rokkantsági kötelező biztosítás ügye és még több fontos ügy kerül megvitatásra. — A férjiszabó iparosokat ezuton is felkéri a szakosztály elnöksége, hogy 30-án, hétfőn este fél 8 órakor az Ipar-testületi ülésen saját érdekükben jelenjenek meg. — Az ácsiparosok 30-án, hétfőn este 7 órakor az Ipar-testületben ülést tartanak, amelyen többek között a kötelezővé tenni szándéko ott agkori és rokkantsági biztosítás ügyét is megtárgyalják.

Égész Alsó-Józsán össze-lopkodták a tyukokat. Az alsó-józsai csemoőség a napokban nagyarányu tyuktolvaj bandát leplezett le s tett ártalmatlanná, akik 1926-tól tartották rettegésben az A ató józsát és környékét. A feljelentők között számosan szerepelnek, melyek csaknem kivétel nélkül összelopta s tolvajbanda az egész falut. A debreceni ügyészség Vincze Ferencné mint a banda feje és még 13 társát ellen indította meg lopás bünteltéért a bűnvádi eljárást.

BANÁN-BEHÓZATAL

ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TÁPLÁLÉK

B.P. TELEFON: L 982-25

— Rádió-műsor. Budapest, vasárnap délelőtt 9: Hírek, kozmetika. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. 11:20: Evangélikus istentisztelet a bécsi-kaputéri templomból. 12:40: Időjelzés, időjárásjelentés. 12:45: Az Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Wagner-hangverseny. 1. Rienzi, megnyitó. 2. Bolygó hollandi, ábránd. 3. Lohengrin, ábránd. 4. Tannhauser, megnyitó. 5. Az Istenek alkonya című zenedrámából — gyászinduló. Délután 3:30: A földművelésügyi miniszterium rádió-előadásorozata. Horn János: A gyümölcsfeldolgozás. 4:15: Manchen Mariska rádiódélutánja. 4:45: Időjelzés, időjárásjelentés. 5:15: Bodán Margit magyar nótákat énekel Magyar Imre és cigányzenekarának kíséretével. 1. rész: Új idők — régi nóta. II. rész: Temeztésre szól az ének (hangulat). III. rész: Kantonóták. 6:40: Ruffy Pál dr. ny. államtitkár: A gyermek a családban. 7:30: Részleges sporteredmények. 8: Az Operaház tagjaiból alakult szimfonikus zenekar hangversenye. 1. Suppé: Fatinitza-induló. 2. Thomas: Raymond — megnyitó. 3. Ziehrer: Egyveleg Strauss—Millöcker és Suppé műveiből. 4. Mozart: Török-induló. 5. Suppé: A szép Galathea — megnyitó. 6. Jessel: Az ólomkatonák díszszemléje. 7. Sidney: A gesák — ábránd. 8. Meyerbeer: Fáklyatánc B-durban. E hangverseny szünetében körülbelül 9:30: Időjelzés, összefoglalt sporteredmények, löverseny eredmények és az olimpiász eredményei. 11: A spolarich-kávéházból Károlyi Árpád és cigányzenekarának hangversenye.

Hétfő. Délelőtt 9:30: Hírek, közgazdaság. 11:45: Hírek, közgazdaság. Közben: 12 órakor déli harangszó. Utána kamarazene. 1: Időjelzés, időjárás. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4:45: Időjelzés, időjárás. 5: Asszonyok tanácsadója. T. Arányi Mária előadása. 5:45: Szilágyi Imre dr. hegedűsje cigányzenekari kísérettel. 7: Megyery Ella felolvasása: Két világfürdő: Deouville és Ostende. 8: Hangverseny. Közreműködnek: Somló József, Fedák Sári és Farkas Mártha. 1. a) Haendel: Sonata g-moll. b) Mattheson-Burmester: Air. 2. a) Puccini: Nyugat leánya, ária. b) Puccini: Tosca I. felvonásából ária. c) Puccini: Bohémélet, ária. 3. a) Rimsky-Korsakov: Himne au Soleil. b) Kreisler: Tambourin Chinois. 4. a) Puccini: Tosca III. felvonás, ária. b) Bizet: Carmen, duett. 9: Időjelzés, hírek és az olimpiász eredményei. 9:50: Szalon-trió, hangverseny. Solthy Gy. (ének) közreműködésével.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) vasárnap délelőtt 10:15: Orgonahangverseny. 11: Szimfonikus zene. 4: Zenekari hangverseny. 7:45: Egyfelvonásos darabok. Hétfő délelőtt 11 és délután 4:15: Zene. 7:20: Hangversenyakadémia. 8:30: A varsói filharmonikus zenekar hangversenye. Berlin (483.9) vasárnap délután 8:30: Kabaré. 10:30: Táncczene. Hétfő délután 5: Hangverseny. 9: Bismarck emlékünnepe. Utána zongorahangverseny. Róma (447.8) vasárnap délelőtt 10:15: Egyházi zene. Délután 5: Hangverseny. 6: Táncczene. 9: Szimfonikus hangverseny. Hétfő délután 5:30 és 9: Zenekari hangverseny.

— Cabaréban új műsor! Kacagató, hangulatos műsor. Táncc! Reggel 5 órakor záróra a Városház étteremben.

— Elítéltek egy Kohnt rágalmaszért. Kohn Sándor szobafestő, Hatvan-utca 47. számú házában együtt lakik Kiss Eszter és Kiss Lajos kocsmárosokkal, akik egyben társtulajdonosai is a háznak. A három társtulajdonos állandóan hadilábon áll egymással s az apró porlekedéseknek rendszeren a bíróság előtt van folytatása. Egy ilyen porlekedésből kifolyólag azt állította Kohn Kiss Lajosra, hogy tőle épületanyagokat loptak. A járásbíró rágalmaszért Kohnt 8 napi fogházra ítélte, melyet a törvényszék felelővitali tanácsa 100 pengő pénzbüntetésre változtatott át.

Lécdarabbal véresre verte volt szerelmesét
egy leány

A perlekedő szerelmespár ismét a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Matkó József a lángoló szívű szabósegéd és volt jegyese Komolay Erzsébet, akiknek nevét egy végelethatalan szerglmi háborúságból kifolyólag jól ismeri a debreceni újságolvasó közönség, újból dolgot adtak a debreceni bíróságnak. A szombaton megtartott fő tárgyaláson kivételesen nem Matkó József szerepelt vádlóként, akit mint ismeretes, menyasznya többször jelentett fel becsületsértés, könyvü testisértés és jágalmazásért, úgy, hogy a szabósegéd ebben az évben már több mint két

hónapot ült a törvényszék fogházában.

A fő tárgyaláson Matkó jelentette fel Komolay Erzsébetet, mert a múlt hónapban, mikor a Kálvin-téren összetalálkoztak és Matkó újra üldözni kezdte a lányt szerelmével, az felkapott az utról egy lécdarabot és véresre verte volt szerelmesét, aki nyolc nap alatt gyógyul) sérüléseket szenvedett.

A bíróság a nyomatékos enyhítő körülményekre való tekintettel 25 pengőre ítélte a verekedő leányzót.

— A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bél-működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Leesett a szekeréről és meghalt. Fejes Gábor 19 éves debreceni gazdasági cselédet halálos baleset érte tegnap. Leesett a szekeréről a kövezetre s koponyaalapi törést szenvedett. A mentők beszállították a sebészeti klinikára, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni, utközben meghalt. A rendőrség szigorú nyomozást vezetett be a haláleset ügyében.

— A világon minden 64-ik ember autótulajdonos. Az amerikai „Department of Commerce” statisztikája szerint a világ minden 64-ik embere autótulajdonos. Tavaly az arányszám 1:66 volt. A számítás alapját 1900 millió földi lakos képezi. Jelenleg tízezerben 29 millió 700 ezer autót áll. A vezetést az Egyesült Államok ragadták magukhoz, ahol minden ötödik emberre esik egy autót. A sorrendet Abesszini zárja be, ahol az arány 1:91.743-hoz. Franciaországban az arány 1:40-hez, Angliában 1:41-hez és Németországban 1:37-hez.

— Elítéltek egy piaci tolvajt. A debreceni törvényszék szombaton vonta felelősségre Liszka Sárolda napszámos asszonyt, aki a múlt hónapban Papp Sándorné szakácsnő zsebéből a piacon kiloptott 20 pengőt. Liszka Sárolda a bizonyítási eljárás lefolytatásakor bevallotta bűnét. A bíróság 3 heti fogházra ítélte.

SZÍNHÁZ

Bakó László jobban van. A keresztény Magyarország egész közönsége nagy részvétel aggódik Bakó Lászlónak, a Nemzeti Színház örökös tagjának egészségi állapotáért, aki tudvalevőleg a Kéthly-klinikán fekszik. Bezzeg—Huszágh budapesti rendőrfőkapitány a nagy művész betegségére való tekintettel elrendelte, hogy a Kéthly-klinika előtt éjjel az autóknak s motorbicikliknek nem szabad túlkölniök, hogy a legna-

gyobb magyar színészt ne zavarják pihenésében. Mint értesülünk, Bakó László a szombati napot teljesen lázmentesen kezdte meg és kedélyállapota is sokkal könnyebb, mint az előző napokon.

Kertszinpad. Augus tus hó 3-án, pénteken kezdi meg előadásait a Szirmay Vilmos vezetése alatt álló Kertszinpad. Ami szépet, értékeset és kacagatót produkált a magyar kabaréművészet, az mind található lesz a megnyitó műsorban. Bohózatok, magánszámok, aktuális konferanszok teszik szinessé és változatossá ezeket az estéket, amelyek az itthon nyaraló Debrecennek legkedvesebb élményei lesznek. — A nagyszerű Szirmay, a népszerű Hermann Mancsi, a kiváló előadóművész K. Balogh Böske, Turbók Rózi és mások, továbbá Rajz Ferenc, Rajz Jancsi, Mihályi és egyik legnépszerűbb konferanzenk fogják sikerre vinni ezeket az előadásokat. Az eszme végre testté válik, az uriközönség találkozóhelye lesz a Kertszinpad. Asztalok a megnyitóra már most foglalhatók az Angol Királynő éttermi főpincéjénél.

Mozgósínházak közleményel:
Péntek—Vasárnap:

URÁNIA

VILÁGATTRAKCIÓ!

ROHAM
(PÓKOL KATONAI)

Érdekfeszítő történet az amerikai-spanyol háború idejéből 10 fejezetben.

A főszerepekben:

MARY ASTOR, CHARLES FARREL és
NOAH BERRY,

Megelőzi:

A lakerta szalonban és Mumia kerestetik. bohózatok.

VIGSZINHÁZ

Vigjáték attrakció!

Mindenki benne van!

Egy emlékirat vig története 8 kacagató felvonásban

A főszerepekben:

WILLI FRITSCH, OLGA TSCHE-
CHOWA és HANS JUNKERMANN.

Megelőzi:

A hőmezők hősei

Dr Billinger és dr Assgeroff expedíciós filmje, Grönlane legészakibb részében Skot, Nansen és Koch északsarki expedíciói nyomán 5 felvonásban.

Előzetes jelentés.

Hétfő—Kedd.

Vigszínház: Világattrakció! Az Ocean hősei, történet a régi kalózvilág idejéből 14 felvonásban. A főszerepekben Charles Farrel, Esither Ralston és Wallace Berry. Megelőzik: Tűzet kérek és Légből kapott szerelem bohózatok.

Uránia: Panama, egy bűnös ifju megtérésének története 7 felvonásban. A főszerepekben: Ruth Veyher, Charles Vanel és Jaques Catelein. Megelőzik: Ufa világhíradó, Aesopus mese, Győz az igazság, Fej nélküli nadrág, Csempész a strandon, bohózatok.

Hétfőn az Urániában az első előadás keretében a kíséző műsor helyett bemutatásra kerül a Nagy Magyar Alföld és Hullám theoria.

Ez az előadás kivételesen fél 7-kor kezdődik.

TESTEDZÉS

Kehrling is résztvesz
a DEAC bajnoki tenisz-
versenyén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Augusztus 9—12 között rendez meg a DEAC győnyörű új egyetemi sporttelepén országos bajnoki versenyt Debrecen és Tiszántul bajnokságáért. A versenyen a legjobb debreceni versenyzők indulnak: Várady-Szabó Andor, Markó Dezső, Miklós Béla, Nagy Duci, Dömötör Klári, vidékről gróf Szirmay nővérek báró Vay. Landau stb. Berettyóújfalui legjobb teniszesei Nadányi, Fekete, Fényesné stb. A legnagyobb érdeklődés a pesti vendégek szereplését előzi meg. Mint Dresdner Iván, volt kitűnő debreceni teniszesező közli, a debreceni versenyen biztos induló lesz Kehrling Béla, akit még nem látott a debreceni közönség. Pétery, Péteryne, Kelemen Aurél, Falter, Kirchmajer, Takács, a hőgyek közül Baitrock Ica, Schréderné, Latesz Csilla stb. Az előjelekből ítélve a DEAC versenye a teniszszezon legkimagaslóbb eseménye lesz.

— A tyukok tojáshozamának fokozása. Most megjelent hézagpótló könyv minden baromfityénésztonék és gazdának nélkülözhetetlen. Ára P 1:20. Gazdasági Baromfi-nyésztés, 38 szines és 125 szöveg közötti ábrával, 344 oldal terjedelemben. Ára P 12. Mindkét könyvet Bakoss László gazd. akadémiai tanár írta. — Kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2—96.

Virágüzlet Piac-u. 14. sz.

Tulajdonos: Farkas Gyula Fiai
Kertészet: Diószegi-ut 186.Üveges Varga István
Sas-u. 4. szám

Mosott

rongyot

vesz a kiadóhivatal

József kir. herceg-utca 16. sz.

TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.54

Budapest 90.54 és fél, Berlin 124.02 és fél, Newyork 519.30, London 25.22 és fél, Páris 20.34, Milano 27.18, Prága 15.39, Belgrád 9.12 és háromnegyed, Szófia 3.75 és égynegyed, Bukarest 3.16, Varsó 58.20, Bécs 73.27 és fél, Amsterdam 208.90.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.95—28.10, száz belga 79.85—80.15, száz cseh korona 16.96—17.04, száz dán korona 152.85—153.45, száz dinár 10.03—10.09, száz dollár 570.40—572.40, száz francia frank 22.60—22.80, száz hollandi forint 230.45—231.45, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz lei 3.45—3.50, száz lira 30.10—30.35, száz német márka 137.00—137.50, száz osztrák schilling 80.80—81.15, száz svájci frank 110.50—110.90 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23.30—23.40, az ezüst egykoronást 0.42—0.44, a forintost 1.10—1.20, az ötkoronást 2.30—2.40 pengővel jegyezték.

Gabonátözsde.

A készrúpiacra élénk kereslet tapasztalható a nagyobb fajszályu buza iránt. A rozs iránt szintén élénk a kereslet, azonban a kínálat még mindig csekély. A tözsdeidő elején a tiszavidéki búzát 27.80—28.97, a felsőtiszait 27.70—28.45, az egyéb származásút 27.50—28.30 pengővel jegyezték fajszály szerint. A rozs ára 24.65—25 pengő.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A termények piacán az árpa és a tengeri állás érdeklődés előterében. Az árpa iránt már a sörgyárak részéről is élénk kereslet mutatkozott. Budapesti paritásban minőség szerint 24—24.75 pengővel jegyezték az árpát. A tavalyi tengeri szintén igen keresett cikk, azonban árú csak kisebb tételekben kerül a piacra. A tengerit már újból 30 pengő fölött jegyzik. Az új zabért 24.25 pengőt kínálnak.

Állatvásár.

A ferencvárosi nyílt sertésvásárra felhajtottak 757 darabot, eladatlan maradt 492 darab. A vásár irányzata lanyha volt. Árak: Ia 164—166, könnyű 144—150, szedett közép 160—162 fillér kg.-ként. A borjuvásárra felhajtottak 267 darabot, eladatlan maradt 18 darab. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok maradtak. Árak: Ia borju 139—136, kiv. 140, IIa 112—124 fillér kg.-ként.

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERESKEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Aprított fa I. oszt.	P 4.20
" " II. "	" 3.60
Hasábfá I. "	" 3.60
" " II. "	" 3.—
" vagon I. "	" 3.20
" " II. "	" 2.80
Porosz kőszén	" 8.—
Hazai szén I. oszt.	" 5.—
" " II. "	" 3.60

mázsánsként, házhoz szállítva, készpénzfizetés esetére.

17919/1928. VII.

Hirdetmény

Debrecen szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a 12/1928. bgy. sz. alatt hozott s miniszteri jóváhagyást nyert kültermi építési szabályrendelet életbelépett. Ennek folytán nemcsak az I. és II. építési övezetben, hanem a II. építési övezeten kívül fekvő telkeken is lakóházak építéséhez, átalakításához és használatbavételéhez a városi tanács engedélye szükséges. Ez iránti kérvények a tanács iktatóhivatalban nyújthatók be. Közlebbi felvilágosítást a városi VII. műszaki ügyosztályánál (Kossuth-utca Rendőrségi palota, III. emelet.) hivatalos órák alatt nyerhetők.

Debrecen, 1928. július 23.

A Városi Tanács.

30039/1928. eln.

A Központi Választmány határozatának közszemlére kitétele

Értesitem a város lakosságát, miszerint a központi választmánynak a képviselőválasztói ideiglenes névjegyzék elleni felszólásokra és észrevételekre hozott határozata az ideiglenes névjegyzékben észlelt hiányokra és helyesbítésekre vonatkozó összes határozatokkal együtt az 1925. XXVI. t.-cz. 43. §-a értelmében a folyó évi augusztus hó 1-től, augusztus hó 15-ig bezárólag a város háza I. emelet 3. számú ajtó napoként reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére kitétetnek.

A központi választmánynak ezen határozatai ellen a választási törvény 44. §-a értelmében panasznak van helye. A felszólalás elutasító határozata ellen csak a felszólalás, az annak helytadó határozat ellen pedig csak a kihagyott fél elhet panasszal a közigazgatási bírósághoz. Az akinek a határozat kézbesített a kézbesítést követő 15 nap alatt panaszát a Központi Választmány Elnökénél írásban nyújthatja be. Minden panasz csak egy személyre vonatkozhatik. A panaszban új okirati bizonyítékok is felhozhatók.

A Központi Választmány a panaszokra és bizonyítékokra megteheti észrevételeit s azokat kellően felszerelve a Közigazgatási Bírósághoz terjeszti fel.

Debrecen, 1928. évi július hó.

Zöld, polgármester h. központi választmányi elnök h.

POLOSKA IRTÁST

ciangázzal hatósági felügyelettel vagy szabadalmazott folyadékszerrel lakások vizsgálatát is felelősséggel vállalom. Férégirtószert kapható.

Nánássy István

férégirtó Kossuth-utca 47. sz. Telefon 841. — Tessék hívni.

2746/928. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény

Vámospércs-községben az állomáshoz 8 km. távolságra fekvő tanyán két darab egyenként 66 méteres dohányzártó pajta elbontására és a nyirábrányi nagyfűlőpusztán felállítására a f. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 10 órakor a helyszínen tartandó nyilvános szöbéli versenyárgyalást hirdet.

Indulás községi előfogaton Vámospércs vasúti állomásától reggel 9 órakor.

Vámospércs, 1928. július 27.

Magyar főjegyző.

Özv. vitéz Homoródi (Hempel Jenőné) épületépítkezési és képerkezési vállalat Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

METEORBAN

Vasárnap:

Rolf

Kalandörtörténet egy hős kutya főszereplésével és

A hűség próbája

Amerikai társadalmi dráma Shirley Mason és Pierre Gendronnal.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

Jön: Dona Juana.

ORVOS
Gyógyszerész

Festő

Fodrász

Czukrász

Pincér

Hentes

Nyomdász

Lakatos

Gyári munkás

Soffőr

Szerelő

Permetező

Telefon:

13-35

szám.

MINDENKI

megtalálja a fogalkozásának megfelelő

munkaruháját

Magyar

Ruháipar

férfi- fluruha nagy áruházában

Bika-szálló épületében.

10 napos olcsó vásár!! augusztus 1-től augusztus 10-éig

BAGI LAJOS RÓFOS ÉS ROVIDÁRU ÜZLETÉBEN, BATTHYÁNYI UCCA 6. SZÁM

a következő olcsó árakkal:

Ia. Creppe de ehne minden színben	P 9.13	helyett	7.20
Mintás foulard eredeti franola áru	P 8.00	"	P 6.20-tól 6.50-ig
Nyersselyem minden színben	P 7.00	"	P 4.80-tól 5.50-ig
Sima taftalín Ia.	P 4.80	"	P 4.50
Sima japán selyem	P 4.80	"	P 4.00-tól 4.20-ig
Franola grenadínok legújabb mintázással	P 4.00	"	P 3.00-tól 3.30-ig
Gyapju delének gyönyörű mintákkal	P 5.00	"	P 3.60-tól 4.50-ig
Franola mosó delének	P 2.20	"	P 1.20-tól 1.70-ig
Mintás divat ripson	P 1.80	"	P 1.10-tól 1.30-ig
Mintás divat pouplinok	P 5.00	"	P 3.00-tól 4.00-ig
Férfi ing pouplinok	P 4.50	"	P 3.00-tól 4.00-ig
Selyem mellények és pouloverek		"	P 6.00-tól 12.00-ig
Gyermek soknik már		"	P 0.30-tól
Gyermek trikó ingek már		"	P 0.80-tól

Női és leányka kész fehérműk kiadását miatt beszerzési áron a ul.
Megbízható minőségű női és férfi harisnyák, keztük
rendkívül olcsó árban.

Izlelje meg a

gróf Desewffy-féle

uradalom kiváló minőségű

tokaji borait

Szent Anna-utca 5. szám alatt.

A jóhírnevű Petrik Károly üzlete mellett. Telefon: 8-96.

Az amerikai SUPER X a turamotorok királya

Az angol **NORTON**
a leggyorsabb motorkerékpár.

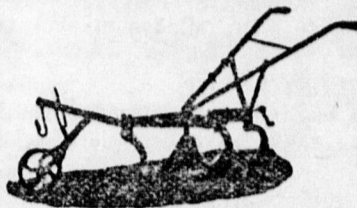
az angol **ROYAL ENFIELD**
az V. m. T. T. győztese.

WOLLEMANN és TÁRSA, Budapest,
VI., András y-ut 67. szám. Telefon: Teréz 148-90
Telefon: Teréz 136 09

Bagi és társa, Kaba

gépgyára és hengermalma

Telefon: 5. —o— Sörgöyöcím: BAGI, KABA. —o— Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rend kapálókeket a legelter szerű oszvaros jed'ebba', átalakít magánjárókat, kézik gépkatós, vasasztorgayos, rézön ő, kázán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csi zolását és rovatkolását.

Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbái furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását. „Casse” traktórok képviselője.

„Hajdusági”

férfi-, fiu- és gyermek-
ruha áruháza

Debrecen,

Piac ucca 67. szám,

Frohner-szálló épület.

Elsőrendű szabóság.
Szolid, szabott árak.

Hirdessen a Hajdúföldben

A Magyar Fém- és Lámpaárugyár R. T.

debreceni gyári lerakata, mely ezideig a Király-utca és Ferenc József-ut sarkán volt, beolvadt a

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

megnagyobbított üzletébe.

Nevezett gyárnak elismerten legjobb gyártmányai u. m.: legszebb csillárok, lámpák, öntött vasedények, valamint zománcedények és háztartási cikkek ugy nagyban, mint kicsinyben eredeti gyári árban szerezhetők itt be.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET, hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

„Loreley”
jeligére levél van a kiadóban 533

„Mandulafa”
jeligére levél van a kiadóban. 535

Hála Isten vége.
Ma megyek Magyarországra, har-
mincegyedikén Pesten. Gy. 539

LAKÁS

BUTOROZOTT
szoba modern új villában kiadó Huszár-utca 7., kisállomás mögött.
Kiadó
a szoba Csentes és Emmynél Piac-
utca 7. 73

Kiadó
többrendbeli lakások, iroda, bolt, mű-
hely, bővebbet Csapó-u. 19. 74

Augusztus 15-re
kiadó egy szoba, konyha melléke-
tiséggel együtt Piac 64. 70

Kétágyas
tágas, tiszta, szépen butorozott szo-
ba kiadó Szent Anna-utca 29., ke-
resztépiület. 537

Két szoba
előszobás, konyhás utcai lakás aug.
1-re kiadó Gólya-utca 7. Megtekin-
tethető délelőtt 10—12 óráig, délután
3—7 óráig. 66

Kiadó
Piac-utca 44. szám alatt egy emeleti
különbejáratu utcai orvosi rendelő
vagy más irodának, az udvarban
földszinti műhely augusztus 1-re. 67

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós,
kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Butorozva
utcai kétszoba, konyha kiadó. —
Egyiket lehet üressen. Némethy,
Csapó-u. 71. 924

Üzlethelyiség
kiadó négy kirakattal, iparvállalat,
üzlet, lerakat vagy bármily célra al-
kalmatlan, Fűvészkert-u. 14. 843

AJÁNLAT

Takarékúthelyek
nagy választékban, minden árban ké-
szesen kapható, felelősséggel. Használ-
tak is. Biharinál, Méliusz-tér 9. 2101

Az A. E. G. Unió
Magyar Villamosági R. T. körzeti kép-
viseletét átvettem. Mindennemű elek-
tromosság cikkek raktáron.
A nagyérdemű közönség szives támo-
gatását kérem

RÁCZ IMRE
Piac-utca 52. sz. (Megyeház mellett.)

A legjobb szováti
cserép
Márkus Sándor
hajduszováti cserépgyárosnál
szerezhető be.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval, nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállala

FILE, HIMZÉS,

kelim, montirozás, festés, függöny
összeállítás jutányosan készül Csa-
pó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki
megrendelést elfogad. 877

Boreladás!

Saját termés Arany János 30. 1 P-től
1.80-ig egész nap, Rázsó Gyula-u.
2. sz. 2—6-ig 80 fillértől 1.30-ig lite-
renként is, mindkét helyen jégbe-
hűtve. 920

Nyári szünet

alatt olcsó magán-, esetleg csoport-
órákat vállal elismerten jóhírű zong-
oratanárnő. Nyári hónapok alatt
kivánságra magyar nótákat is tanít.
Cím a kiadóban. 929

Eisőrendű

házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fil-
lérért kapható úgy kihordásra, mint
bentékezésre. Csapó-utca 19. sz.,
(Knoll-ház). — Udvaron közvetlen
balra. 846

Olcsó árak!

Egyszerű ruha facon 8.— P. Disze-
sebb plisse aljjal 12-től 14.— P-ig.
Gyöződjön meg kifogástalan mun-
kámról, Nagy Rózsi, József kir. her-
ceg-utca 11. 515

ELADÁS

Ablakszárnyak,
grammofonlemezek és ászokgeren-
dák eladók. Kossuth u. 59. 533

Eladó

3 szobás villa szőlővel, Komlóssy-ut
46., Sestakert. 531

Méliusz-tér 13

kitünően megépített magas földszin-
tes ház, kettős udvarral 52 ezerért
eladó. 538

Ebédidő

szobabutorok majdnem új, eladók.
Megtekinthető Csemete-u. 18. 534

Eladó

egy fürdőkályha és tapéta-ajtó.
Arany János-u. 57. 525

Női kalap

a „Buby” női kalapszalomban, szép,
csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pen-
gőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mel-
lett. 1772

Eladó

egy rövid zongora és egy modern
mangorológép, Kandia-u. 6. 952

Eladó

négyszemélyes orosz vadászbrička
és egy könnyű talyiga, Bercsényi-
utca 109. 526

Majdnem **ingyen étkezhet,** mert
4 fogásos ebéd csupán 80 fillér, vacsora 60 fillér. Csapó-utca 19.
(Udvarban közvetlen balra) Bejárat a Csokonai-színház mögött is,
a gyermek játszótérrel szemben Ebédidő 12—2-ig, vacsora 6—9-ig.
Gyönyörű kerthelyiség.

A hírneves „CORMICK” petroleumtraktorok felülmúlhatatlanul
tökéletes szerkezetük, kiváló acélanyaguk, nagy munkateljesítésük
és végtelenül csekély üzemfogyasztásuk révén **versenyen kívül**
állanak! Legelőnyösebb ajánlatokkal készséggel szolgál:
Rahmer Sándor Debrecen, Piac-utca 43. szám.
Telefon: 962.

A „CORMICK” petroleum traktorok kizárólagos képviselője.

Homokkert

elején, Szoboszló István-utca 15. sz.
építkezésre alkalmas telek, bő szőlő
terméssel eladó. Ertekezni lehet dr.
Kováts Béla ügyvédnél Piac-utca
73. szám. 72

Egy

négykerekű kis kocsit eladó M. Kis-
nél Kishegyesi-ut 40. 540

KERESLET

Kereskedő

tanuló jobb családból azonnal felvé-
tetik, Hangya igazgatóság, Vámos-
pércs. 520

Egy

cipészsegéd, hétszamos, teljes ellá-
tással azonnal felvétetik, Teleki 41.
szám. 530

Keresek

megvételre jókarban használt ajtó-
kat és ablakokat, Kovács Imre asz-
talos, Domb-u. 3. 524

Középiskolai

szolid leánykát jövő tanévre
kosztra, lakásra, esetleg tanításra
elvéllal magános tisztviselő. Cím
a kiadóban. 917

Szülészeti klinikára

egy mosónő felvétetik augusztus
1-től. Jelentkezni lehet ugyanott 68

Cipészsegédek

raktári alja munkára fevéttetnek
Nagy Lajos cipésznél Hajdubárház,
Hunyadi-u. 4. Városházával szem-
ben. 532

Pianinót

bérelnek rövid időre, vagy megvá-
sárolnak. Ajánlatokat „Angol Ki-
rálynő” szálloda irodájában. 66

DIENES JÓZSEF

v. községi főjegyző Országos Föld-
birtokrendező Biróság által engedé-
lyezett ingatlanforgalmi irodája
Fűvészkert-utca 16. — (Saját ház.)
Telefon 14—98.

Eladó házak:

Központban emeletes üzletes ház.
Kerekes Géza 23., Böszörményi 71.,
Leány-utca 5., Tordai Gábor 7.,
Rakovszky-utcán, Bercsényi 105.,
Hadházi-ut 33., Nyil-utca 15.,
Nyil-utca 73. nagy pékség, Kishe-
gyesi-ut 32., Onossay-utca 23. szám,
Szent Anna-utcán bérház, Liba-
kert 12/b., Hatvan-utca végén,
Szegényhársor 30., Szondy 14.,
Gyöngyvirág 19., Toldi 27., Vul-
kántelep 6., Puskástelep 21., Sám-
soni-ut 3. szám, Létai-ut 1/f. és 1/h.,
István-ut 41., Szentanna 54, Kertész 5
Csapó 36., Kovács-utca 8., Rigó
12/c., Csapó 81., Komlóssy-ut
elején, Kanális 99., Agárdi-utcán,
Kékes 68., Sziv-utca 26., Lehel-utca
19. és 21., Kiss Áron 21., Széchenyi-
ut 20., Csalogány 5. és 8., Görbe-u. 7.,
Hunyadi-utcán, Tasnádi 3, Lehel 12.,
Poroszlai 21. és 23., Jánossy 78., —
Töhötöm 6., Dévai 4. és 30., Fantso-
vits-utca 34. szám, Fenyőfa 17. szám,
Bíró 9., K. Tóth Kálmán 12., An-

drássy 3., Bethlen-utca 57., Domo-
kos Lajos 26., Timár 25., Budai
Ézsaiás-utca 6—a., Onossay 17., Vi-
rág 13. és 42., Rigó 12/b., Beke 24.,
Sinay Miklós-utcán, Szeder 14.,
Uj-utca 19., Kemény-u. 5., Keresz-
tesi-utca 20. szám, Csokonai-utca 19,
Gróf Tisza István 10., Kerekes Gé-
za-utca 20., Aczél-utca 2., Kurucz
110., Dévai 11., Irén 24., Olajütő és
Téglavetőben olcsó házak.

Vidéki házak:

Bárádon Piac-téren nagy vendéglő.
Alsójózsán háromszobás.
Vámospércsen ház és szálló.

Házhelyek:

Komlóssy-ut elején.
Libakertben két telek.
Honvédtemető-utca 27.
Ujvárosi-uton.
Jerikó-utca 57.
Mátyás király-utca 6.
Kinizsi-utca 71.
Poroszlai 21. alatti villatelek 18
pengőjével.

Széchenyi-ut 8.,
Köntösgátsor 17.
Tégláskertben.
Homokkerten, Vámospércsi uton,
Dévai- és Rásó Gyula-utcán, to-
vábbá Hajduszoboszlón, gyógyfürdő
mellett.

Földek:

Elepen 252 holdas jó birtok.
Kisszepesen 109 hold.
Pacon 7 és fél hold.
Boldogkerten 1400 négyszögöl-
lucnás és gyümölcsös.
Penészteleken 50 holdas,
Miképercsi-uton 20 holdas tanyás.
Ujléta határban 47 hold.
Vámospércs kövesuton 8 hold.
Bánkon 33 hold.
Nádudvaron 83 hold.

Szöllők:

Széchenyi-ut 8.
Martinkán, Bodán, Sárándi állo-
másnál.

Bocskay-kerten, Andrassy-uton,
Ujkerten, Hajdubagoston, Porosz-
lay-uton és Homokkerten.

Lakás:

Komlóssy-uton hatszobás.
Kollégium mellett négyszobás.
Központban és Vénkertben két-
szobás lakások.

Üzletek:

Fűvészkert-utca 14. alatt nagy ki-
rakatos üzlet, esetleg megosztva.
Pesti-utca 73. számú jóforgalmu
péküzlet.
Nagyforgalmu fűszerüzlet, házzal.
Fűvészkert-utcán világos pincék.
Csapó-utcai piacon üzlethelyisé-
gek és iroda kiadók.
Jómeneteli vendéglő Debrecenben

Parcellázásokat

elvéllalok.

Keresek

eladó házakat, házhelyeket, kiadó
lakásokat, eladó földeket és földbér-
leteket.

Dienes, Fűvészkert-utca 16. szám.

SIRKÖVEK
minde minőségben s kivitel-
ben legolcsóbban beszerez-
hetők
Hunyadi-u. 14.
Temetői munkákat olcsón vál-
lalunk. Terveket s rajzokat
díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben,
legkiválóbb minőségben nagyon ol-
csón kapható

Stern festéküzletében
Piac utca 10. (Bikával szemben.)